KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 41 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Tiistaina, helmik. 28 p:nä—Tues., Feb. 28 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Lakonuhka Vancouver-saarella

Työläiset pitävät lakkoa vielä ennenaikaisena — Union rakentamista jatketaan vainosta huolimatta

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

CHASE RIVER, B. C. — Nanaimon kaivostyöläisten yleinen kokous käsitteli tk. 19 pnä komitearaportin neuvottelukokouksesta, joka oli pidetty Ladysmithin kaivostyöläisten komitean kanssa edellisellä viikolla. Neuvottelukokouken keskustelun tuloksena oli ollut, että Nanaiman työläisten viime kokouksessa tehtyä päätöstä lakkoäänestyksen toimittamisesta pidetään Ladysmithin nähden ennenaikaisena, koska Ladysmithin työläisten asia on vielä sovittelulautakunnan määräysten alaisena, ja heillä ei siis ole lakko-oikeutta, ja edelleen, että lakko Ladysmithiin nähden on tällä hetkellä epäedullinen, sillä paikkakunnalla on vasta alettu puhua työläisten järjestäytymisestä palkankoroitusvaatimusten läpiajamisen ehtona, ja järjestämistyö on vielä keskeneräisenä.

Kokous otti nämä seikat huomioon ja päätti vielä lähettää komitea Huntin puheille vaatimaan boikoteerattujen työläisten ottamista töihin takaisin. Komitean tehtäväksi jäi kutsua uusi työläisten kokous viikon kuluttua.

Työläisten keskuudessa vallitsi melkoisen kiihtynyt mielentila. Pyrkivätpä useat puhumaan yht'aikaa, mutta kun kukin sai sisunsa puretuksi, alkoi kokous luistaa taas rauhallisesti. Joku Sotton aiheutti jonkinlaisen välikohtauksen, kun teki kysymyksen muodossa jonkinlaisen hyökkäyksen rakenteilla olevaa Canadan kaivostyöläisten uniota vastaan. Hän halusi tietää, onko mainittu unio jokin kaksoisunio, joka tappelee olemassaolosta Amerikan yhdistyneiden kaivostyöläisten uniota (U. M. W. of A.) vastaan 18:nnessa distriktissä Albertassa.

Kysymykseen vastasi toveri Malcolm Bruce, joka paikkakunnalla jatkaa union järjestämistyötä Gilbertin tultua karkoitetuksi. Bruce huomautti lyhyesti, että vaikka Gilbert on karkoitettu Canadasta, niin Canadan kaivostyöläisten uniota (M. W. U. of C.) ei ole karkoitettu edes Vancouver-saarelta. Se päinvastoin on tullut kaivostyöläisten keskuuteen olemaan ja elämään. Bruce antoi myöskin selvät vastaukset siihen, miksi M. W. U. of C. on syntynyt, mikä on sen tarkoitus ja pyrkimykset ja minkä unioiden kanssa se on yhteydessä.

Puhueena yhteydessä hän ilmoitti rohkaisevan tiedon, että Ladysmithin työläisten kokouksessa jota pidettiin jokseenkin samaan aikaan kuin Nanaimon kokous, olivat läsnäolleet n. 130 työläistä kaikki päättäneet liittyä unioon. Edelleen vetosi hän niihin kokouksessa läsnäoleviin työläisiin, jotka eivät olleet union jäseniä, kehoittaen heitä seuraamaan Ladysmithin työläisten esimerkkiä. Eilen oli yhtynyt 60 miestä tänään on tilaisuus liittyä lisää, vaikka onkin sunnuntai, sanoi hän. Vastaus oli niin tyhjentävä, että Sottonilta meni heti suu tukkoon.

Tämän jälkeen alkoi uusien jäsenten kirjoittautuminen unioon. Liittymisiä tapahtui nytkin useita kymmeniä. Se onkin työläisten puolelta paras vastaus tov. Gilbertin karkoitukseen, sanoo kirjeenvaihtajamme ja lisää lopuksi, että kaikkein vielä poissaolevien on yhdyttävä unioon. Uniota on rakennettava, eikä hajoitettava. Järjestymättömien ei ole katseltava takaporttia, sillä kysymys on kiertämätön.

Neuvostovallan punainen armeija viettänyt 10-vuotisjuhlaansa

Ylipäällikkö Voroshilov varoittanut imperialisteja

Asekuntoisten sotilaitten ja työläisten sankat joukot muodostaneet suurenmoisen näyn Punaisella torilla; yleinen innostus erittäin korkealla

MOSKOVA, helmik. 26. — Tänään on vietetty kaikkialla Neuvostoliitossa suurilla mielenosoituksilla köyhälistön Punaisen armeijan 10-vuotisjuhlaa. Kremlin tykistöpatterien ampuessa kunnialaukauksia ja jättiläismäisten soittokuntain lähettäessä ilmoille vallankumouslaulujen ja marssien raikkaita säveliä, marssivat Moskovan varusväen ulljaat joukko-osastot punaiselle torille, Leninin haudan ympärille. Tilaisuus muodostui suurenmoiseksi juhlahetkeksi.

Tykistöpatterien miehistön ja ratsujoukkojen marssi talvisessa pakkasessa muodosti sellaisen sopusoinnun, että se tempasi mukaansa satatuhantiset ihmisjoukot suurella jännityksellä. Tuntui kuin jonkin erikoisen voiman vaikutuksesta olisivat nämä voimat liuonneet aivan omalaatuisensa ilmapiiriin.

Ukkosen tapaisia suosioita

Sotaväen ylipäällikkö, sotakomissari Clemeny Voroshilov tarkasti sotajoukot ja sen jälkeen piti heille voimakkaan puheen. Alexis Rykov ja Mikael Kalinin, sekä useat muut neuvostovirkailijat olivat Leninin mausoleumin päällä olevalla korokkeella tervehtämässä ohi marssivia sotilasjoukkoja, jotka vastasivat tervehdyksiin innostunein ja ukkosta muistuttavin suosionosoituksin.

Juhlakulkue suoritettiin kirkkaan aamuauringon paistaessa, valonsäteet kimallellen kirkkaasti sotilaiden välkkyviin aseisiin ja ratsumiesten kannuksiin. Sotilaiden marssia seuraavat asestettujen työläisten sankat joukot, miehiä ja naisia, kantaen kiväärejä ja varustettuina kaasunaamareilla; punaisen ristin sisaret, sairaanhoitajien ja pioneerityttöjen laulaessa vallankumouslauluja.

Neuvostoliiton sotilas-akatemia osoitti kulkueen yhteydessä vanhan ja uuden järjestelmän metodien yhdistelmän, ja vanhat harmaantuneet kenraalit olivat rinnakkain nuorten kommunististen kenraalien kanssa juhlakulkueessa.

Imperialistit saaneet varoituksen

Komissari Voroshilov, entinen metallityöläinen puhui sotilaille ulkomaisten sotilas-attasheain (-asiantuntijain) saapuvilla ollessa. Voroshilovin puhe olikin kohdistettu suurelta osalta varoitukseksi imperialistisille hallituksille. Hän puheessaan mainitsi kouraantuntuvan selvästi näin; "Te, imperialit jotka olette muodostaneet salaliiton meitä vastaan, katsokaa mitä voimat ovat teitä vastassa, jos te joskus yritätte hyökätä meidän kimppuumme."

Juhlatilaisuuksia jatkettiin Moskovan suuressa teatterissa, ja monissa muissa paikoissa myöhään iltaan asti. Useat puhujat toivat puheissaan julki Punaisen armeijan mainehikkaan historian, ja proletaarisen vallankumouksen turvaamisen tarpeellisuuden Punaisen armeijan avulla. Samalla osoitettiin, mitkä tehtävät Punaisella armeijalla tulevaisuudessa tulevat olemaan.

Mutta kaikki puhujat korostivat myöskin sitä seikkaa, että Neuvostoliitto haluaa ehdottomasti säilyttää rauhan, jos se vaan suinkin on mahdollista. Tämä tarkoittaa teoissa sitä, lausui Voroshilov, että Neuvostoliitto on valmis riisumaan aseensa, jos kaikki muut maat tekevät samoin. Mutta niin kauan kuin imperialistit varustautuvat murskaamaan Neuvostovallan, on tuollainen aseista riisuminen mahdottomuus. Punaisen armeijan tulee olla aina valmis astumaan taistelukentälle Neuvostomaan puolustamiseksi.

Tiede ja armeija

Professori Oldenburg, tieteellisen akatemian presidentti selitti, että vaikkakin venäläinen tiede on kokonaan sotaa vastaan, pitäen sitä ihmiskunnan suurimpana vihollisena, niin kuitenkin se katsoo ilmeiseksi velvollisuudekseen asettaa tieteellisen saavutuksensa Punaisen armeijan käytettäväksi, ulkomaiden taholta tulevia hyökkäyksiä vastaan.

Myöskin kaikissa muissa Neuvostoliiton kaupungeissa oli järjestetty suuria juhlatilaisuuksia Punaisen armeijan 10-vuotispäivänä. Miljoonat työläiset ja talonpojat olivat mukana näissä juhlissa, osoittaen ehdotonta yhteenkuuluvaisuutta vallankumouksen saavutuksien turvaamisessa.

Kauhea hotellipalo Mulgravessa

Kolme henkeä kuollut ja viisi pahoin loukkaantunut — Tuli tuhosi lisäksi kuusi muuta rakennusta

MULGRAVE, N. S., helmik. 26. — Kolme kuollutta ja viisi vakavasti loukkautunutta olivat ne uhrit, mitä täällä kello 3.30 tänä aamuna alkanut suurpalo vaati osaksensa. Tulipalo alkoi Seaside-hotellissa ja riehui n. kolme ja puoli tuntia, tuhoten sinä aikana mainitun hotellin lisäksi vielä kuusi muuta rakennusta. Vahingot nousevat noin $65,000:iin.

Kuolleet ovat: Lizzie Goodwin, 22-vuot. tarjoilijatar; Majorie Gerro, 18-vuot. keittiöpalvelijatar ja Sadie Williams, 19-vuot. keittiöpalvelijatar. Kaikki kuolleet ovat musta-ihoisia.

Loukkautuneet ovat: Hotellinpitäjä Kline MacDonald ja hänen vaimonsa;Fairley Sutherland, edellisten kasvattitytär; hotellin kirjanpitäjä Eugene Bennett ja keittäjätär Alma Somers. Kaikki kärsivät palohaavoista etupäässä kasvoissa ja käsissä sekä säihkähdyksestä.

Palaneet omaisuudet olivat Seaside-hotelli, $30,000; MacDonaldin sekatavarakauppa $5,000; MacDonaldin jäähuone $2,000; M. V. McLeanin asuntorakennus ja autotalli $7.000: McMillanin ravintola ja asunto $8,000; Joseph Mansoorin herrain vaatetusliike $5,000; yleinen autotalli $4,000; Alonzo Carrin autotalli, arvo ilmoittamatta.

Kirjanpitäjä Bennett oli ensimäinen, joka huomasi palon. Hän heräsi ylös tulen rätinään, luullen sitä ensin pakkasen paukkeeksi. Tarkastettuaan lähemmin, huomasi hän toisella kerroksella sijaitsevan kylpyhuoneen olevan liekkien vallassa. Tällöin hän herätti isäntäväen, joka pelastui hyppäämällä akkunasta viereisen ruokatavarakaupan katolle. Bennett oli vielä mennyt siihen rakennuksen osaan, missä asui hotellin henkilökunta, sekä saattoi Somersin ulos. Neekeritytöt, jotka hän myöskin herätti, eivät kuitenkaan osanneet seurata häntä, vaan eksyivät savun täyttämässä käytävässä. Heidän hiiltyneet ruumiinsa löydettiin myöhemmin palaneista raunioista.

Mulgrave on pikku kaupunki Nova Scotian niemimaan miltei pohjoisimmassa kärjessä. C. N. R:n rata päättyy Mulgraveen, jatkuen sieltä lauttayhteyden avulla Point Tuperista Sydneyn.

Sota uhkaamassa Italian ja Itävallan välillä

Italia kutsunut lähettiläänsä pois Wienistä; tilanne erittäin jännittynyt

WIEN, Itävalta, helmik. 26. — Italian ja Itävallan välit ilmoitettiin erittäin vakavasti kärjistyneiksi, kun virallisessa lausunnossa tiedoitettiin Italian lähettilään Gauritan poistuneen maasta. Hän lähti Roomaan lauantai-iltana.

Tällainen julistus annettiin heti sen jälkeen, kun Gaurita oli käynyt kansleri Seipelin luona, tavanmukaisilla diplomaattisilla jäähyväisillä lähettilään maasta poistumiseksi.

Sota mahdollinen

Rooma, helmik. 26. — Mussolinin hallituksen äänenkannattaja, "Gioranale d'Italia" on ylimääräisessä numerossaan hälyyttänyt tiedon, että Mussolini on päättänyt kutsua lähettiläs Gauritan pois Wienistä. Syynä erimielisyyksien ilmenemiseen mainitaan kansleri Seipelin lausuma arvostelu Etelä-Tyrolin hallinnon johdosta, että Italian hallitus pyrkii väkivalloin muuttamaan tuon maan italialaiseksi lisäkkeeksi.

Italian hallituksen toimenpidettä selitetään sillä tavalla, että se tulee kohdistumaan ei ainoastaan Itävaltaa, vaan myös kansainliittoa vastaan, jonka komissioni on aikonut ryhtyä epäsuorasti käsittelemään myöskin Italiaa koskevia kysymyksiä.

Roomassa on ankarasti arvosteltu Seipelin puhetta ja lausuttu, että "Kansleri Seipel varsin hyvin tietää, että Italian rajojen tulee olla loukkaamattomia, joihin kenenkään ei saa koskea, eikä mikään voima maailmassa voi niitä muuttaa."

Toisaalta on myöskin selitetty, että Italia ei tule alistumaan kansainliiton antamiin määräyksiin, jotka koskevat kaupallisia ja muita suhteita Italian ja pikku ententen maiden välillä.

Tilanne on kaikesta päättäen niin jännittynyt Etelä-Europassa, kuin se konsanaan saattaa olla sodan puhkeamisen edellä.

34 MERIMIESTÄ HUKKUNUT KAHDEN MERILAIVAN YHTEENTÖRMÄYKSESSÄ

ITALIALAINEN LAIVA UPONNUT, VENÄLÄISEN HÖYRYLAIVAN PELÄTÄÄN HUKKUNEEN 100 MERIKOULULAISEN KERA

LONTOO, helmik. 26. — Dungenessin edustalla tapahtui eilen tuhoisa laivojen yhteentörmäys sakeassa sumussa. Italialainen höyrylaiva Alcantara upposi ja sen miehistö tuhoutui kokonaan. Tarkkaan ei tiedetä montako miestä sen mukana hukkui, mutta arvellaan 34 miestä olleen sen mukana. Yksi sen miehistä voitiin pelastaa höyrylaiva Moldavialle, mutta hän kuoli tajuihinsa tulematta.

Venäläisellä höyrylaivalla Tavaritsh, jonka kanssa Alcantara törmäsi yhteen, arvellaan olleen noin 100 merikoululaista. Dealista saapuneet tiedot Exch. Telegraphille kertovat, että pahasti vioittunut venäläinen alus on suunnannut kulkunsa Southamptonia kohden.

Eräiden vahvistamattomien tietojen mukaan pelätään että Tavaritsh ei olisikaan ehtinyt päästä turvaan Southamptoniin, vaan että se olisi hukkunut.

Tuli riehunut Copper Cliffissä

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

Sunnuntaiaamuna noin kello 8 ajoissa huomattiin tulen päässeen irti Hennessy & Racicot kumppanien kaupassa Copper Cliffissä. Kaikista sammutusyrityksistä huolimatta, levisi tuli pian yli koko rakennuksen ja lyhyessä ajassa paloi tämä arvokas kaksikerroksinen liiketalo pohjiaan myöten. Vahingot arvioidaan erittäin suuriksi, sillä kaupan varastot olivat melko runsaat ja arvokkaat. Rakennuksen omistaa International Nickel Company. Kerrotaan, että kaupan varastot olisivat vakuutetut n. $35,000:sta. Palon syytä ei tunneta, mutta luullaan sen saaneen alkunsa lämmityslaitoksesta.

Mainittakoon, että onni onnettomuudessa oli se, että tuuli ei ollut toisiin lähellä sijaitseviin rakennuksiin päin. Näin säästyivät toiset talot suurelta vaaralta.

Ylläolevain tietojen lisäksi olemme saaneet seuraavaa: Palaneen kaupan tavaravarasto arvioidaan n. $45,000:iksi. Vakuutus nousee kuitenkin ainoastaan $37,000:iin. Rakennuksen arvo on n. $15,000. Kaupparakennuksen vieressä sijaitseva tullikonttori myöskin tuhoutui.

Surkea tapaturmatilanne Manitobassa

VIIME VUONNA SATTUI 10,982 TYÖTAPATURMAA ELI 36 JOKAISTA TYÖPÄIVÄÄ KOHTI

WINNIPEG, helmik. 25. — Manitoban teollisuuslaitoksissa tulee toimeenpantavaksi tutkimus työtapaturmin ehkäisemisen mahdollisuuksista. Lainlaatijakunnalle viime tiistaiyönä esitetty tapaturmakorvauslautakunnan raportti on aiheuttanut tutkimusvaatimuksen esilletulemisen.

Tapaturmatilasto Manitoban teollisuuslaitoksista onkin kauhistuttavan suuri. V. 1927 esim. sattui keskim. 36 tapaturmaa Manitoban tehtaissa jokaista työpäivää kohti, ja koko vuonna yht. 10,982 tapaturmaa. Tätä työväestön tappamista ja silpomista on muuten jatkunut jo monen vuoden ajan. Niinpä v. 1926 sattui 10,917 tapaturmaa. Työssä sattuneiden tapaturmien johdosta kuoli viime vuonna 46 työläistä; edellisenä vuonna 45. Lautakunnan korvauslistalla oli jouluk. 31 pnä 469 tapaturmaisesti kuolleen työläisten omaista, eli 24 enemmän, kuin edellisenä vuonna.

Työnantajat on luokiteltu seuraaviin pääluokkiin: Rautatiet; Manitoban maakunta; Winnipegin kaupunki; Winnipegin sähköyhtiö; Dominion hallitus ja yleinen yksityisten työnantajain ryhmä. Viimeksimainittuun luokkaan kuuluvissa teollisuuslaitoksissa sattui yht. 6,161 tapaturmaa; toisena järjestyksessä tapaturmain lukumäärässä olivat rautatiet, joilla sattui 3,524 tapaturmaa.

Yksityisten työnantajain lukumäärä lisääntyi maakunnassa kuluneena vuonna. Vuoden lopussa oli työnantajain luku 4,431; edellisenä vuonna se oli 4,158. Tässä luokassa nousevat työntekijäin palkat yht. n. $35,000,000:iin. Edellisenä vuonna kohosi se suunnilleen samaan määrään.

Tapaturmain suunnaton luku parhaiten osoittaa, että Manitoban teollisuuslaitoksissa vallitsevat olosuhteet ovat mitä surkeimmalla kannalla. Kiristäessään työläisistään irti mahdollisimman suuria voittoja, ovat kapitalistit lyöneet laimin alkeellisimmankin tapaturmasuojeluksen, puhumattakaan teollisuuslaitosten muista terveydellisistä suhteista.

Metsätyöselkkauksia Rouynin ympäristössä

METSÄTYÖLÄISIÄ KEHOITETAAN PYSYMÄÄN POISSA PAIKKAKUNNALTA

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

ROUYN, Que., helmik. 25. — L. W. I:n unionin sihteeri ilmoittaa, että täällä on alkanut työselkkaus Granada Mine Companyn halkokämpällä. Riitaisuuden syytä ei ole tiedotettu, mutta kehoitetaan metsätöihin aikovia tovereita pysymään poissa tältä työmaalta, kunnes työmaatoimikunta antaa asiankulusta tarkempia tietoja. Kämpän työnantajina ovat suomalaiset "japparit".

Vankeja karannut St. Jeromen vankilasta

MONTREAL, helmik. 26. — Lauantaita vasten yöllä pääsi kolme vankia karkuun täällä lähellä sijaitsevasta St. Jeromen vankilasta. Karkurit olivat Omer Cantin, 22-vuot., Joseph Davidson eli Charbonneau, 33-vuot. ja Arthur Davidson eli Martin, 20-vuot. Heidät oli joitakin päiviä sitten tuotu St. Vincent de Paulin kuritushuoneesta, missä ovat olleet kärsimässä parin vuoden tuomiota varkauksista. Molemmat Davidsonit olivat odottamassa oikeudenkäyntiä murhayrityksestä ja Cantin väkivallan teosta naista vastaan.

Karkaaminen tapahtui siten, että vangit olivat irrottaneet kalterin akkunasta, jonka jälkeen laskeutuivat maahan viltistä tehdyn nuoran avulla. Kaikki olivat kuritushuoneen siniraidallisessa puvussa. Mitään muuta välinettä ei heillä ollut kuin rautanaula ja koukunkappale, jolla olivat kaivanneet tiiltä irti kalterien ympäriltä.

YLEISLAKKO UHKAAMMASSA NEW YORKIN LIIKENNELAITOKSIA

Unio vaati yhdeksän miehen takaisin ottamista

NEW YORK, helmik. 26. — Tämän kaupungin liikennevälineitä omistavan komppanian (IRTC) työläiset uhkaavat julistaa yleislakon, ellei yhdeksää union jäsentä oteta takaisin työhön, jotka komppania on eroittanut. Asia on jätetty kaupungin majurin ratkaistavaksi.

Ellei sovintoa saada aikaan tulevat kaikki maan-alaiset ja ilma-radat joutumaan halvauksiin lakon johdosta.

Puolan ja Liettuan välitkin taas kärjistymässä

Puola syyttää naapuriaan lupauksien rikkomisesta

WARSOVA, helmik. 26. — Maaliskuussa kokoontuvalle kansainliiton neuvostolle tulee Puolan hallitus jättämään vetoomuksen, että Liettua ei ole pitänyt kiinni siitä sopimuksesta, joka tehtiin Genevessä viime joulukuussa. Ulkoministeri Zaleskiwil tulee toimimaan Puolan lähetystön johtajana Genevessä.

Liettuan menettelyä arvostellaan sen vuoksi, että se ei ole vastannut mitään Puolan hallituksen esitykseen, joka tarkoitti diplomaattisten välien parantamista koskevien neuvottelujen alkamista.

KYLMÄ AALTO KESKI-ONT.

Viime lauantaina oli Sudburyssa ja ympäristössä kylmin päivä, mitä täällä on ollut viimeisten kymmenen vuoden aikana. Lämpömittari putosi 12 tunnissa 56 astetta, osoittaen lauantai-aamuna 45 astetta nollan alapuolella. Edellinen kylmin päivä oli v. 1924, tammik. 27 pnä, jolloin oli 41 astetta pakkasta.

ROOMA, helmik. 22. — Huolimatta siitä, että Mussoliini ja fascistit ovat yrittäneet kaikella tavalla keinotekoisesti edistää syntyväisyyden lisääntymistä, osoittaa Italian väenlasku syntyväisyyden laskemista. Vuonna 1927 syntyi 21,000 lasta vähemmän kuin edellisenä vuonna. Siitä huolimatta on mainitun vuoden 11 kuukautena syntynyt 1,033,000 lasta.

Työministeri puhunut työttömyydestä

WINNIPEG, helmik. 26. — Täällä lyhyellä käynnillä oleva työministeri Heenan vastaili eilen aamulla eräiden Manitoban maakunnan, Winnipegin kaupungin ja kaupungin kauppaviraston y.m. edustajain tekemiin kysymyksiin, jotka koskivat hallituksen työttömyysapurahojen lakkauttamista.

Ministeri koetti puolustella hallituksen välinpitämätöntä suhtautumista työttömyyskysymykseen siliä, että kaikissa hallitusneuvoston määräyksissä, joiden perusteella maakunnille on maksettu työttömyysavustusta, viitataan siihen, että työttömyys olisi muka puhtaasti kunnallinen asia.

Liittohallitus on vain ollut niin "hyväntahtoinen" että se on avustanut maakuntia työttömyyden torjumisessa sodan jälkeisinä vuosina, mutta nyt, kun sodan seuraukset eivät enään vaikuta työttömyyteen, on avustus lakkautettu.

Hallituksen päätöstä lakkauttaa työttömyysapurahat tukee kahdeksan maakunnan pääministerin viimeisen maakuntien ministerikonferenssin yhteydessä lausuma kanta, etteivät asianomaiset maakunnat tarvitse työttömyysavustusta, koska se "rohkaisee ihmisiä ja sosiaalisia virastoja luottamaan avustukseen".

Tämän häikäilemättömän viittauksen lisäksi väitti Heenan, että tänä talvena olisi vähemmän työttömyyttä kuin edellisinä vuosina. Winnipeg saattaa sensijaan tosin olla poikkeuksellisessa asemassa, koska sinne kokoontuvat työttömät miltei kaikista Lännen maakunnista.

Ministeri ei voinut osoittaa mitään keinoa työttömyyskysymyksen ratkaisemiseksi. Eräisiin huomautuksiin, jotka koskivat siirtolaisuuden vaikutusta työttömyyden lisäämiseksi, selitti hän, että hallitus olisi muka rajoittanut siirtolaisuutta viime vuonna.

Tällä Winnipegin matkallaan esiintyi Heenan eräiden paikallisten työriitojen sovittelijana. Erimielisyydet koskevat kaupungin työväestön ja kaupungin hallinnon välistä selkkausta, Manitoban puhelinlaitoksen linjamiesten selkkausta ja Winnipegin sähköyhtiön moottorimiesten ja konduktöörien riita-asiaa.

Hollingerin tapaturman tutkiminen

HALLITUKSEN KOMISSIONI ALOITTANUT TYÖNSÄ EILEN

TIMMINS, Ont. helmik. 26. — Kaikki alkuvalmistukset on suoritettu tuomari Godsonin johdolla toimitettavan virallisen tutkimuksen aloittamiseksi Hollingerin kaivosonnettomuuden syistä huomenna. Kolmekymmentä todistajaa on jo haastettu; joukossa on niitä työläisiä, jotka pelastettiin kuolemasta, sekä kaivosvirkailijoita.

Yhtiötä tulee kuulusteluissa edustamaan asianajaja A. G. Slaght, joka on ollut paikkakunnalla jo viikon päivät. Perjantaina saapui komissionin neuvonantajaksi nimitetty Peter White. Hän on neuvotellut yleisen syyttäjän Caldbickin sekä todistajiksi haastettavien henkilöiden kanssa. Työläisten neuvonantaja W. A. Gordon saapui viime yönä. Muuan paikallinen asianajaja, Gauthier, tulee edustamaan suomalaista konsulia. Kaivosten ylitarkastaja T. F. Sutherland tulee myöskin seuraamaan tutkimuksen kulkua.

Pidetään luultavana, että koronerin tutkimus aloitetaan heti komissionin kuulustelujen jälkeen. Koronerin valamiehistö on määrätty kokoontumaan kello 4 aikaan ip. torstaina, jolloin mahdollisesti tullaan vielä lykkämään sen tehtävien jatkaminen, kunnes hallituksen komissioni on suorittanut työnsä.

Tänä iltana pidettiin työläisten yleinen kokous eräässä paikallisessa teatterissa. Kokouksen oli järjestänyt O. B. U. ja käsiteltiin siinä tilanteen kehittymistä yleensä, mutta ei tehty mitään päätöslauselmaehdotuksia.

Postijunasta rosvottu $133,000

Chicago, Ill., helmik. 25. — Grand Trunk-rautatiellä, Evergreen Parkin luona pysähdytti kuusi aseellista rosvoa postijunan, räjähdyttivät kassakaapin auki ja ryöstivät $133,000 paperirahaa. Rosvot ampivat noin 50 laukausta, saattaaksen matkustajat ja junamiehet pelon valtaan.

Poliisit ovat pidättäneet 12 henkilöä, joista viisi naista, osallisina työstään. Rahaa on saatu takaisin $18,000.

Tällä samalla paikalla rosvottiin postijuna noin vuosi sitten, jolloin rosvot saivat $95,000.

Manitoban tapaturmakorvauslaki

WINNIPEG, helmik. 26. — Manitoban lainlaatijakunta on hylännyt John Queenin lakiehdotuksen v[oimassa]olevan tapaturmakorvausla[in] muuttamisesta. Muutosehdotus sis[älsi] määräykset kolmen päivän odot[us]ajasta; lain ulottamisesta kaik[ille] työaloille, lukuunottamatta far[mi]työläisiä ja taloustyöntekijöitä; [les]kien eläkkeen koroittamisesta $3[..:]sta $50:een kuukaudelta; työläis[ten] tapaturmakorvauksen koroittami[sen] 66 2/3 pros. 75 pros. vallitseva[sta] palkasta; ja eräiden teollisuus[...] rauksien saattaminen korvaus[...]alaiseksi.

Nämä vaatimattomat uudistuk[set] jos niitä siksi voitanee nimit[tää] saivat vastaansa suurimman [...] vanhoillisista edustajista sekä ka[ikki] hallituksen jäsenet kolmea luku[un ot]tamatta. Liberaalit äänestivät [...] puolesta.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, T. H. CARLSON, B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Osoitteenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.0 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Haluttaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Ulkomaalaissyntyiset työläiset ja järjestäytyminen

Helmikuun 21 päivänä julkaistiin Toronto Telegram-lehdessä, joka on yksi kaikkein taantumuksellisimmista Canadassa, kirjotus, jossa käsiteltiin turvallisuuslaitteita tai oikeastaan niiden puuttumista Hollinger-kaivoksella. Tämän kirjotuksen kaikkein merkillepantavin osa, johon me haluaisimme kiinnittää Timminsin jokaisen kaivosmiehen huomion, lausuu kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja, kuuluu seuraavasti:

"Vähintään kolmekymmentäyhdeksän prosenttia Hollingerissa työskentelevistä kaivosmiehistä ei puhu englannin kieltä. Jälellä olevasta kuudestakymmenestäkahdesta pros. on suuri määrä ulkomaalaisia, jotka puhuvat englantia. Tätä suhdetta pidetään yllä tarkotuksella vähentää työriitaisuuksien vaaraa. Tällä keinolla synnytetään miesten järjestetyille yrityksille esteet, jotka tekevät melkein mahdottomaksi saada riittävää määrää kaivostyöläisiä tehoisasti vaatimaan mitään muutoksia olosuhteihin kaivoksessa tai heidän palkkataksoihinsa."

Jos Telegram olisi kommunistinen lehti, voitaisiin tätä lausuntoa väheksyä, jatkaa Worker, mutta Telegram on työnantajain etujen isänmaalinen puolustaja. "Tätä suhdetta pidetään yllä tarkotuksella vähentää työriitaisuuksien vaaraa." On jokapäiväistä, että työnantajat käyttävät strategiaa työläisten jakamisesta rotu- ja uskontoeroavaisuuksien mukaan estääkseen heidän luokkasolidaarisuutensa. Tämä on yksi syy erillisten katolisten ammattiliittojen muodostamiselle Quebecin maakunnassa. Tässä syy siihen, että Massey-Harris-maanviljelyskoneyhtiö Torontossa pitää työvoimansa eri kansallisuuksien kuuluvista työläisistä kokoonpantuna. Erikoisesti Yhdysvalloissa, tuossa maailman julmimman kapitalismin maassa, työnantajat ovat seuranneet tätä taktiikkaa maassasyntyneitten ja ulkomaalaissyntyisten työläisten asettamisesta vastakkain.

Ulkomaalaissyntyiset työläiset ovat tosiasia tässä maassa, kuten Yhdysvalloissakin. Kummassakin maassa suorittavat he kovinta ja kaikkein välttämättömintä työtä perusteollisuuksissa. Heidät täytyy ottaa huomioon. Työväenliikkeen täytyy järjestää ulkomaalaissyntyiset työläiset tai muussa tapauksessa työväenliikettä ei tule olemaan. Telegram on voinut haluta kirjotuksellaan kehottaa työnantajia hylkimään ulkomaalaissyntyisiä työläisiä, kieltämään heiltä työntekomahdollisuudet. Toronto Telegram- ja London Daily Mail-lehden, Orange-salaseuran ja Ku Klux Klan-järjestön edustamiin periaatteisiin kuuluu estää ulkomaalaissyntyinen työläinen saamasta työtä.

Mutta kun puhutaan järjestäytymisestä, niin eritoten Timminsissä tullaan vastakkain sen tosiasian kanssa, että järjestäytymistä eivät pelkää niinkään paljo ulkomaalaissyntyiset työläiset kuin maassasyntyneet ja brittiläiset siirtolaiset.

Ulkomaalaissyntyiset työläiset esittävät väitteen: "Me olemme valmiina, kootkaa englantia puhuvat." On valitettavasti totta, että englantia puhuvat kaivosmiehet ovat olleet liika välinpitämättömiä järjestäytymisen suhteen. Hollingerin tragedian, joka ei suinkaan kunnioittanut henkilöitä tai kansallisuuksia, tulisi saada englantia puhuvat, samaten kuin ulkomaalaissyntyisetkin kaivosmiehet käsittämään, että heidän pulmansa ja etunsa ovat yhtäläiset. Olisi erittäin traagillista, ellei tuon "onnettomuuden" opetusta otettaisi sydämelle. Järjestäytyminen estää onnettomuuksien uusiutumisen. Järjestyneisyys on parhain suojelus silicosista vastaan. Järjestyneisyyden kautta voidaan saada korotusta tapaturmakorvauksiin. Järjestyneisyydellä voidaan saada parannuksia asunto-oloihin ja kohottaa elintasoa. Kaivostyöläisten täytyy murtaa Hollinger- ja muiden yhtiöiden strategia asettamalla niitä vastaan yhtenäinen rintaman, lopettaa lehti.

Sama pitää paikkansa puutavara- y.m. teollisuuksissa työskentelevien työläisten järjestämisen ja taistelujen suhteen.

Saksan metallimiesten työtaistelu

Keski-Saksassa on valinnut pitkän aikaa lakko metallityöläisten keskuudessa, käsittäen 50,000 lakkolaista. Heidän lakkovaatimuksenaan oli 15 pennin, eli 4 sentin palkankoroitus, tuntia kohden, sekä 8-tuntisen työpäivän saavuttaminen. Kun Keski-Saksan kapitalistit eivät näihin vaatimuksiin suostuneet, alkoivat Saksan kaikki metallityöläiset vaatimaan samoja etuisuuksia. Silloin valmistautuivat kapitalistit julistamaan koko Saksan metalliteollisuutta käsittävän työnsulun, johon olisi tullut kuulumaan 900,000 työläistä.

Kun minkäänlaisia myönnytyksiä ei kummaltakaan puolen oltu tehty, paitsi kapitalistit lupasivat 3 pennin palkankoroituksen, joka työläisiä ei tyydyttänyt, näytti taistelu kiertämättömältä. Sen piti alkaa helmik. 22 pnä. Tilanne oli siksi uhkaava, että porvarillinen hallitus pelkäsi vakavien taisteluiden syntymistä, jotka eivät olisi enää rajoittuneet pelkästään taloudellisiin kysymksiin. Sentähden se ryhtyi hallitusmahdillaan estämään työnsulun, vaatien sekä unioita että kapitalisteja hyväksymään 5 pennin palkankoroituksen tuntipalkkoihin.

Viimeksi saapuneiden tietojen perusteella voimme päätellä, että työnsulku on tällä kertaa vältetty, sillä Keski-Saksan metallityöläisten union sanotaan päättäneen, että se tulee lopettamaan lakon ja määräämään työläiset palaamaan työhön helmik. 24 pnä. Jos muilla alueilla eivät työläiset pidä kiinteästi kiinni vaatimuksistaan, tulee hallituksen dekreetissä määrätty 5 pennin palkankoroitus ainoaksi saavutukseksi, mitä työläiset tällä kertaa tulevat saamaan. Se tosin ei ole suuri. Ainoastaan 10 sentin koroitus päivää kohden. Mutta sittenkin parempi kuin suoronainen häviö.

On itsestään selvää, että tuollainen myönntys ei tule Saksan metallityöläisiä kauan tyydyttämään. Päinvastoin he rohkaistuvat tällaisesta pikkusaavutuksesta ja jonkun ajan kuluttua voivat aloittaa uuden palkkataistelun.

Saksan ammatillisissa unioissa on vielä paljon oikeistolaista ainesta, jotka omaksuvat samanlaisia käsitteitä kuin englantilaiset veljensä, että kapitalistien kanssa tulee pelata "sopupeliä". Missä määrin heidän vaikutuksensa on saattanut tällä kertaa vaikuttaa taistelusta luopumiseen ja hallituksen dekreettiin alistumiseen, ei vielä ole täällä asti tiedossa. Mutta yksi seikka kuitenkin on selvä. Se on: luokkatietoiset vasemmistolaiset ainekset, jotka kannattavat Punaisen Internationalen periaatteita, saavat yhä suurempaa kannatusta Saksan unioissa. Vasemmistolaisten jäsenten lukumäärä niissä on nykyään noin kahden miljoonan vaiheilla.

Kommunistien toiminta Saksan unioissa on ollut viime vuosina erittäin tuloksellista. He ovat noudattaneet Komiternin antamia ohjeita ja niiden avulla kyenneet hankkimaan jo valtavien työläisjoukkojen kannatuksen. Tämän politiikan tunnuksena on: joukkojen luo. Kommunististen jäsenten tulee toimia siellä missä joukot ovat, eikä eristäytyä itsenäisiksi "puhdasoppisiksi" ryhmiksi, kuten Saksan ultravasemmistolaiset kommunistit ensin aikoivat tehdä.

Sikäli kuin Saksan kommunistiset ainekset ehtivät saada lisää vaikutusvaltaa unioissa, tulevat he myöskin johtamaan taloudellisia taisteluita sillä tavalla, että kapitalisteille annetaan tuntuvia iskuja. Vallankumouksellisten työläisten tehtävänä on käyttää tilaisuutta hyväksen kapitalistisen järjestelmän heikentämiseksi eikä sen tukemiseksi. Tässä suhteessa kommunistit ovat täydellisesti vastakkaisella kannalla sodem ainesien ja muiden pikkuporvarillisten ryhmien kanssa.

Saamme olla varmoja, että Saksan metallityöläiset eivät jätä taistelukirvestään ruostumaan, vaan jonkun ajan kuluttua tulevat käyttämään sitä entistä tehokkaammin rautakorkoa vastaan käytävässä kamppailussa.

T. N. C.

Järjestön asiat

Vapauden liikkeen muutto-asia

Miltä asia näyttää toimittajan kannalta katsottuna

Kuukauden kesäneessä keskustelussa Vapauden liikkeen muuttoa koskevassa asiassa on tuotu julkisuuten sarja sellaisia väitteitä, jotka ovat joko suorasti tai epäsuorasti tähdätyt Vapauden nykyistä toimitusta vastaan. Etenkin uutispuolesta vastaavat toimittajat ovat joutuneet hyökkäyksen kohteeksi.

Jos tp.k:n viimeisessä kirjelmässä olisi noihin kohtiin vastattu ja ne asiallisesti selitetty, niin toimittajien puolesta olisi koko juttuun kajoaminen saanut jäädä sikseen. Mutta kun tp.k:n omassa lausunnossakin on kommelluttu heittämään lisää epäluottamusta eräitä (nimeltä mainitsemattomia) toimittajia kohtaan, varsinkin juuri uutispuolen polemiikissa, on välttämätöntä puuttua asiaan muutamalla lauseella.

Pitävätkö syytökset paikkansa?

Sault Ste. Marien osaston lausunnossa on yritetty lausua ehkä kaikkein painavin arvostelu Vapauden toimituksesta. Siinä tuodaan samalla ilmi vaatimus, että lehti 6-päiväiseksi laajennettunakin "pitäisi tulla toimitettua neljällä toimittajalla." Verrataan samalla Vapauden ja Työmiehen toimituksen henkilömäärää toisiinsa. Sanotaan, että kun kerran Työmiestä toimittaa kuusi toimittajaa, tulisi Vapaudessa riittää neljä. Tähän me voisimme puolestamme lisätä, että on olemassa sellaisiakin työväenlehtiä, joissa on enemmänkin kuin kuusi toimittajaa, ja enemmän niitä tulee Työmiehenkin osalle.

Kun asiallisesti tehdään vertailuja Yhdysvaltain toverilehtiin nähden, tulee ottaa huomioon, että niillä on keskustoimisto, joka vastaa yhtä toimittajaa. Siis jo sen mukaan tulee Työmiehelle 7 vakinaista toimittajaa. Tämän lisäksi ei Työmiehen toimittajien tarvitse tietääksemme lukea korjauslukua, eikä sitä tehdä missään suuremmissa lehdissä, vaan sen suorittavat erikoiset korjauslukijat. Meillä sensijaan toimittajien täytyy suorittaa korjausluvun lukeminen (vieläpä on koko talven luettu "Metsätyöläisen" korjauslukukin). Työmiehellä on myöskin paljoa laajempi ja monipuolisempi avustajien joukko, jolle maksetaan korvausta kirjoituksista, kuin Vapaudella. Meillä avustajaverkon kehittäminen on vasta saatu hieman alkuun, lukuunottamatta paikkakuntakirjeenvaihtoa, joka myös on alkanut virkistymään. Tämän lisäksi on Työmiehellä sähkösanomayhteys, jota Vapaudella ei ole. Tämäkin siis vähentää työtä melko paljon.

Tällä ei ensinkään tahdota sanoa, että toverilehdessä Työmiehessä olisivat toimittajat helpommalla. Siitä ei ole puhetta. Vertauksena vaan mainittakoon, että jokaisessa kunnollisesti toimitetussa työväenlehdessä tulee olla riittävä määrä työvoimaa jos lehden sivumäärä aiotaan saada lisääntymään siitä, mitä Vapaudella nykyään on ollut. Tämä riittäköön osoittamaan, että Soon toverien kritiikki on kovin puutteellinen asiatietojen suhteen.

Mitä muuten tulee siihen seikkaan, että neljän toimittajan vaaditaan toimittamaan 6-päiväistä lehteä, niin ei se mikään maailman ihme ole, etteikö sitä voida tehdä. Sitäkin kernaammin, jos todella otetaan joku suomenkieltä hallitseva korjauslukija oppilaaksi toimitukseen. Siten samalla kasvatetaan uusia toimittajia työväenliikkeelle.

Toinen Soon toverien väite kuuluu: "...meillä on ajatus, että **Vapaudessa ei ole kunnollisia toimittajia vaan toimituskokelaita** (tummennus Soon tov.) Siksi me ehdotamme, että Vapaudelle ei oteta lisää toimittajia, vaan että Vapauteen hankintaan **yksi kunnollinen, ammattitaitoinen toimittaja** jonkun nykyisen toimittajan tilalle."

Erikoisesti tämän kohdan suhteen olisi ollut suotavaa, että tp. k. olisi Vapauden ja koko maan kommunistisen liikkeen etua silmällä pitäen lausunut selityksensä. Ei siksi, että tuollainen lausunto loukkaisi sanottavasti toimittajia persoonallisesti, sillä kaikkialla, missä ollaan ottamassa ensimmäisiä askeleita kommunismin tiellä, heitetään silloin tällöin harkitsemattomiakin lauseita puoluetovereita vastaan. Mutta mainitusta Soon osaston lausunnosta ovat nyt jo saaneet useat kommunistisen liikkeen viholliset onkeensa todistuskappaleen, jolla hämätään vähemmän tietoisten ja järjestymättömien työläisten silmiä.

Jos otamme toisen kohdan Soon osaston lausunnosta, niin siinä kumotaan kokolailla täydellisesti heidän oma, alleviivaamansa lausunto. Tässä toisessa kohdassa puhutaan siitä puoluetyöstä, jota Vapauden toimittajat joutuvat tekemään varsinaisen työnsä lomassa, ja joka on myös erittäin suuresta merkityksestä työväenliikkeessä. On kysymys puhujista ja puhujapulasta Keski-Ontariossa. Soon toverit lausuvat näin:

"Puhujista on aina ollut puute, mutta Vapauden toimitusjoukko on ollut se joukko, josta on saatu puhujia lähiosastoihin." J.n.e.

Tuo lausunto on kokolailla paikallaan. Ja nykyisetkin toimittajat ovat kelvanneet puhumaan suurissa ja pienissä tilaisuuksissa, niinhyvin Canadassa kuin myös useissa muissa maissa. Mutta vastustajat eivät otakaan huomioon lähinnä totuutta olevia kohtia, vaan takertuvat liikettämme halventaviin väitteisiin.

Mitä sitten tulee niiden uusien ja "kunnollisten" toimittajien hankintaan, niin siinäkin ovat omat vaikeutensa. Pahin vaikeus on siinä, että niin "kunnollista" toimittajaa, joka kaikille kelpaisi ja kaikkia tyydyttäisi, ei ole vielä ehtinyt tähän maailmaan syntyä. Varsinkin tämä kommunistinen työväenliike on sellaista, että toimittajista tahtoo olla kova puute. Ja sikäli kun Vapaus on kyseessä, niin se on vaihtanut toimittajia suhteellisesti useammin kuin monet muut työväenlehdet. Mutta mahtaako koskaan ilmestyä sellaista "suuruutta", joka pidemmän aikaa voisi kaikkia tyydyttää. Jos kuitenkin vaihto katsotaan tarpeelliseksi, ja esim. Soon tovereilla on joku "ammattimies" esitettävänä, niin sanomme vaan että: tervetuloa! Kyllä tilaa aina ilmestyy ilman julkista tappeluakin.

Uutiset "viikon vanhoja"

Vapauden uutisten "vanhuudesta" innostui antamaan moitteita nuori toveri L. Berghall, Windsorista, Ont. Ellei tämä "vallaton" nuorisoliittolainen olisi Vapauden uutistoimittajille tunnettu jo Suomesta lähtien, niin hänen väitteensä voisi ottaa jonkun verran vakavammalta kannalta, kun hän lausuu: "Jos lehti on huolimattomasti toimitettu ja etusivu täytetty viikon vanhoilla uutisilla, joissa useinkaan ei ole kehdattu enään edes tapahtumapäivää mainita, useimmat tilaavat lehden vaan täyttääkseen puoluevelvollisuutensa ja sitten jättävät sen lukematta."

Vakavamielinen lehtemme lukija voi heti ymmärtää, että tuollaisen väitteen tekijä on kovin kokematon työväenlehden tarkoituksien ja aseman suhteen. Hän ei myöskään ole ottanut huomioon niitä asiallisia selityksiä, jotka ilmenivät Sudburyn osaston selostuksesta, miksi Vapauden uutiset joutuvat muutamilla päivillä vanhenemaan. Syy ei ole toimituksessa, vaan hitaassa painokoneessa, joka juuri on ollut aikomus korvata uudella ja saada lehti päivää "tuoreemmaksi" uutistensa ja yleensä asiatietojensa puolesta. Toiseksi, Vapaus myöskään ei ole 6-päiväinen. On suorastaan ilkeämielinen VALHE, että lehtemme etusivu olisi ollut kuluneen puolen vuoden aikana "täytetty viikon vanhoilla uutisilla". Kehoitamme tov. Berghallia toisella kertaa paremmin harkitsemaan väitteitään. Valheilla ei työväenliikkeessä mitään asiaa edistetä. Silloin joutuu vain itse paljastamaan omat kehnot tarkoituksensa. Jos joskus on joku viikon, jopa kahden tai kolmenkin viikon vanha asia, josta ei ole kerrottu, mutta joka on työväenluokalle tärkeä asia, niin työväenlehti kertoo sen.

Tov. B:n toinen väite on vieläkin naurettavampi. Uutisten päivämäärä ei merkitse ole ainoa perusta, jonka nojalla lehteen uutisia valitaan. Muuten päivämäärän merkitseminen uutisiin on kokonaan teknillinen juttu ja makuasia. Esim. englantilaiset lehdet useimmiten eivät merkitse uutispäivää muualle kuin lehden otsikkoon. Jos tov. B. olisi vaivautunut näistä seikoista meiltä tietoa kysymään, niin me olisimme toverillisesti voineet hänelle asian selittää.

Sanottakoon vielä tässä uutisten "tuoreuden" yhteydessä, että työväenlehden tehtäviin kuuluu kertoa vain tosiasioista, joiden saapuminen parhaillakin tiedonvälineillä ottaa muutamia tunteja, jopa päiviäkin. Puhumattakaan tällaisen "nyrkkiverstaassa" toimitettavan tiedonvälineen suhteen, jonka olisi muka pitänyt kyetä kilpailemaan uutisten tuoreudessa suurkaupunkien porvarilehtien kanssa. Porvarilehdillä kylläkin on tapana kertoa sellaisistakin tapahtumista, mitä ei ole ensinkään sattunut, sekä myöskin käyttävät uutisten päiväyksiä kovin mielivaltaisesti.

Kolmanneksi tov. B. lausuu: "Väitetään, että lehti voidaan toimittaa paremmin pienessä kaupungissa kuin suurkaupungissa." Hän ei kuitenkaan mainitse, kuka tuollaisen vertailun olisi tehnyt. Ei sellainen väitös ainakaan täältä toimituksesta ole lähtöisin. Muuten tuollaisen vertailun tekeminen on perin vaikeaa, sillä suurkaupunki on yhdeltä puolen edullinen ja pieni kaupunki toisaalta. Se mitä tässä suhteessa on lausuttu uutistoimittajien kautta pelkkinä asiatietoina on se, että samanlaisilla välineillä, työvoimalla ja kustannuksilla, voidaan lehti toimittaa joksikin yhtä hyvin pienessä kaupungissa kuin suuressakin. Toisin sanoen, niin hyvin kuin laajalle alueelle leviävän työväenlehden uutispuoli y.m. sisältö voi olla toimitettu.

Asia on nimittäin sillä tavalla, että jos Vapaus esim. muutetaan Torontoon, niin ei toimittajat saa tuijottaa itseään sokeaksi vain Toronton paikallisia oloja katsomalla. Jos niin tehdään, silloin n.k. "näkövinkkeli" pienenee ja lehdestä tulee vain yhden paikkakunnan lehti.

Tp.k:n viimeisessä kirjelmässä sanotaan: "Kaikki aikaisemmat Vapauden toimittajat ovat käsittäneet, missä tietolähteet ovat saatavissa."

Tekisi mieli kysyä toverillisesti toimeenpanevan komitean tovereilta, millä tuntosarvella te tiedätte, että **nykyiset** Vapauden toimittajat eivät tietäisi missä "tietolähteitää" on? Jos tp.k. olisi vaivautunut kysymään toimitusneuvostolta lausuntoa tässä suhteessa, niin sellainen olisi voitu tarkasti antaa ja silloin olisi asian tämän puolen väittely saanut jäädä kokonaan syrjään. Tässä suhteessa olemme lausuneet asiatietoja sekä Sudburyn osaston jäsenille, että myös liikkeenhoitajalle. Eikö näin olisi saanut tehdä? Pitäisikö myöskin lehden toimittajien niellä kaikki salaviittailut, joiden kautta pyritään osoittamaan, että he eivät ole tehtävänsä tasalla? Eivät muka tiedä missä "tietolähteet ovat saatavissa."

Puhuttakoon suu puhtaaksi kun on puhumaan alettu. Kun allekirjoittanut saapui Vapauden toimitukseen, olivat uutislähteet kolmipäiväistäkin lehteä varten kovin puutteelliset. Oli ryhdyttävä hankkimaan lisää tiedonvälineitä. Ensimmäinen ja kaikkein tärkein "tiedonlähde" aukeni siten, että tilasin toimitukselle Ottawa Morning Journalin, joka painetaan kello 1 ap. (siis yöllä). Lehti saapuu toimitukseen kello 1 päivällä. Pääkaupungin lehtenä se sisältää tuoreimmat tiedot tärkeimmistä canadalaisista ja kansainvälisistä asioista. Siitä saamme uutiset samana päivänä Vapauteen. Mutta kaikki Toronton lehdet joissa on samat asiat, saapuvat meille vasta kello 8 illalla, ja toiset seuraavana aamuna. Torontoon tämä sama lehti (Ottawa M. Journal) saadaan pari tuntia aikaisemmin, samoin kuin Montrealin lehdetkin. Missä on siis se Toronton toverien väite 24 tunnin etuisuudesta? Se on vain pelkkä harhaanjohtava väite. Tuntuu ihmeelliseltä, että se Vapauden entinen toimittaja, joka on ollut kirjoittamassa Toronton osaston lausuntoa, on viitsinyt tässä asiassa tehdä niin paljon totuudesta poikkeavaa reklaamia.

Mitä taas torontolaisiin porvarilehtiin tulee uutislähteinä, niin olkoon sanottu että ne ovat siinä suhteessa erittäin huonoja. Viimeisen puolen vuoden aikana on niistä saatu Vapaudelle uutisia vain noin 25 prosenttia. Toisinaan on päiviä, jolloin torontolaisista lehdistä ei saa työväenlehdelle kelvollisia uutisia muuta kuin joitain pieniä täytepaloja. Tämän tietää varmasti jokainen, sekä **entinen että nykyinen** Vapauden toimittaja, kun vaan on halua asiat oikein selittää.

Totuudeksi siis jää, että Vapauden siirryttyä Torontoon, täytyy sen käyttää samoja uutislähteitä kuin Sudburyssakin on käytetty, ellei sähkösanomia ryhdytä ostamaan.

Kansainvälisten tietolähteiden kanssa oli sama asia. Yritimme parin kuukauden ajan saada Toronton keskustoimiston välityksellä englantilaisia lehtiä, mutta kun emme sieltä saaneet, uudistetuista valituksista huolimatta, täytyi meidän itse tilata ne. Ja mikä ihme? Lehdet alkoivat saapua noin kolmen kuukauden kuluttua. — Monia muita uusia tietolähteitä on avattu ja lisää avataan, sikäli kuin vaatimukset kasvavat.

Suuret joukot olleet tyytyväisiä lehden uutisiin

Erikoisena piirteenä tässä käydyssä keskustelussa on ilmennyt se, että suuret joukot, osastojen jäsenistä ja lukijakunnasta yleensä ovat olleet tyytyväisiä lehden viimeaikaiseen uutispuoleen, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta. Moitteen aihetta olisi tietysti ollut kaikkein eniten maanantain lehden suhteen, jonka teksti on viimeisten kuukausien aikana valmistettu jo edellisellä viikolla. Mutta ei sitäkään ole toimittajat, yhtä vähän kuin muutkaan Vapauden henkilökuntaan kuuluvat toverit, ilkeyksissään tehneet. Jos taas olisi uudistuksia kiireellisemmin pitänyt panna täytäntöön, niin se on kaikki riippunut luonnollisesti toimeenpanevasta komiteasta itsestään.

Onko keskustelu ollut tarpeellista?

Nyt käydyllä keskustelulla on tämän kirjoittajan mielestä ollut merkitystä vain siinä suhteessa, että tämän kautta on vahvistettu Suomal. Järjestön viime kesänä pidetyssä edustajakokouksessa tehtyjä päätöksiä, joista on mainittu tp. k:n viimeisen kirjelmän yhteydessä. Täten on voitu havaita, että se työ, mitä suurella huolella tehtiin mainitussa kokouksessa, on tapahtunut laajojen joukkojen mielipiteen mukaisesti ja samalla koko työväenliikkeen eduksi.

Sikäli kuin Vapauden kotipaikasta oli kysymys, päätettiin siitä niin kiinteästi, kuin siitä yleensä voidaankaan päättää. Tp. k:n kirjelmässä sanotaan kylläkin toisin, mutta asiakirjathan siinä puhuvat selvää kieltä. Päätöslauselman kahdeksas kohta kuuluu: "Että Vapauden kotipaikkana pidetään edelleen Sudbury."

Allekirjoittaneelle jäi tämä seikka erikoisesti mieleen, koska Pohjois-Ontarion Kp:n piirikokouksessa laadittiin tätä asiaa koskeva päätös ja esitettiin se puoluekokoukselle. Sieltä se taas siirtyi edustajien kautta S. J:n kokoukselle.

Olin myöskin jäsenenä ponsikomiteassa, joka laati päätökset tästä asiasta. Silloin tehtiin kaikki päätökset siitä silmällä pitäen, että lehtiliikkeen kotipaikkaa ei tarvitse muuttaa. Onhan selvää, että edustajakokouksessa ei olisi voitu antaa valtuuksia uuden koneen hankintaan ja lehden laajentamiseen 6-päiväiseksi, ellei asiaa olisi perusteellisesti harkittu. Jos taas muiden paikkakuntien edustajat eivät silloin tehneet mitään vaatimuksia paikan muuton suhteen, niin tavallisesti vaiteliaisuus on myöntyväisyyden merkki, ja asiasta on turhaa lähteä puhumaan uudestaan heti edustajakokouksen jälkeen. Jos täten menetteläisiin aina, kuten nyt on tapahtunut, niin työväenjärjestöjen edustajakokoukset menettäisivät merkityksensä. Yleensä kommunistisessa liikkeessä on pyritty kin jättämään yleisäänestykset pois, ja päättämään asioista edustajakokouksissa. Niissä voidaan tehdä perusteellisempaa työtä ja päästä parempaan yhteisymmärrykseen.

Olkoon tämä seikka tuotuna esille aikanaan, ettei jäsenistö voi jälkeenpäin lausua paheksumistaan "myötävirtaan uimisesta". Parempi on, että jäsenistö tietää miten heidän edustajansa ovat kokouksissa asiaa valvoneet. Ja edustajien tehtävä ei pääty vain edustajakokoukseen. Heidän tulee valvoa, että tehtyjä päätöksiä kokouksen jälkeen ei tulkita toisin, kuin niiden sisältö edellyttää.

Siinä muodossa kuin kysymykset on asetettu keskustelulle, ei tätä väittelyä olisi tarvinnut ensinkään suorittaa. Tp. k:lla olisi ollut kaikki oikeudet päätöksien perusteella laajentaa lehteä ja hankkia sille tarvittava koneisto ilman mitään keskustelua. Talon rakentamisesta ei tosin edustajakokouksessa ollut puhetta, mutta jos tp. k. ei olisi uskaltanut sitä ryhtyä rakennuttamaan, olisi se voinut kysyä osastoilta ohjeita vain rakennuksen rakentamisen suhteen. Silloin olisi säästytty paljoa pienemmällä keskustelulla.

Muuten on tämän keskustelun aikana asia muuttanut kokolailla paljon alkuperäistä luonnettaan. Ensin oli tp. k:n alustuksessa etusijalla Vapauden edut, ja varsinkin uutisten "tuoreus". Mutta toisessa kirjelmässä työntäytyy etualalle Worker-lehden ja muiden englanninkielisten, ukrainalaisten, juutalaisten, y.m. lehtien edut. Alkuperäinen asia on siis alkanut seisomaan päälaellaan.

Tämä väite saa vieläkin todellisemman luonteen silloin, kun luetaan se puoluesihteerin kirjelmä kokonaan, josta on lainauksia tp. k:n viimeisessä selostuksessa. Nousee pakostakin kysymys, miksi tuon kirjelmän sisältöä ei ole saatettu koko jäsenistön tietoon? Miksi se on rajoittunut etupäässä vain yhtä piiriä varten? Miksi tätä asiaa ei selostettu jäsenille ennen lehtikeskustelun alkamista?

Jos siten olisi tehty, niin johdonmukaisesti olisi herännyt seuraavat kaksi kysymystä: 1) ryhdytäänkö perustamaan puolueelle oma kirjapaino; 2) vai peruutetaanko S. J:n edustajakokouksen päätökset, ja ryhdytään Vapauden kirjapainosta tekemään puolueen kirjapaino, muuttamalla se Torontoon.

Tällöin ei olisi suotta jouduttu pääasiasta sivuraiteille, väittelemään asioista, jotka ovat sangen toisarvoisia näihin tärkeisiin pääkysymyksiin nähden. Puolueen kirjapainon hankintahan on erittäin ensiluokkainen kysymys, joka kaikessa tapauksessa joudutaan lähimpänä aikana ratkaisemaan. Silloin olisi S. J:n jäsenistö saanut harkita, miten se haluaa asiaan suhtautua.

Miten pulmasta selvitään?

Vielä täytyy todeta se, että käyty keskustelu lehden palstoilla ei ole ollut läheskään kaikissa suhteissa rakentavaa. Se on suurelta osaltaan muistuttanut n.s. "isonvihan" aikaa v. 1914, ja noskelaishajaannusta v. 1921, Yhdysvaltain Suomalaisen Järjestön keskuudessa. Niiden aikojen muistot ovat katkeria, eikä olisi suotavaa, että tarpeettomasti lähdettäisiin mieliä kiihdyttämään näin vakavassa asiassa. Nyt sitä ei ole voitu oikeastaan välttää, sillä "metsä vastaa niinkuin sinne huudetaan".

Jos Vapauden liike tarvitaan auttamaan puolueen kirjapainon pystyyn saamista, kysyttäköön sitä siinä muodossa Vapauden liikkeen omistajilta, C. S. J:n jäseniltä. Jos he eivät siihen suostu, että lehtiliike muutettaisiin Torontoon siinä tarkoituksessa, niin eihän sen johdosta tarvitse ryhtyä herättämään keskinäistä riitaa. Ei siinä vielä ole mitään pahaa, että piirien jäsenistö koettaa puoltaa oman piirinsä etuja. Se on hyvin tavallista työväenliikkeen keskuudessakin. Mutta eri asia on, millaisiin väitteisiin turvaudutaan. Persoonalliset syyttelyt olisi voinut jättää sivuun. Kuka siihen on ensinnä tarttunut, siitä on pysyväisenä todistuksena painetut kirjoitukset.

Koko pulman ratkaiseminen ja synnytettyjen erimielisyyksien sovittaminen voisi parhaiten käydä S. J:n ylimääräisessä kokouksessa. Tp. k. voisi harkita, eikö ole syytä sellaisen koolle kutsumiseen, päättyköönpä nyt toimitettava äänestys miten tahansa. Vilpittömästi asiaa harkiten, tuo ratkaisu tuntuisi kaikkein parhaalta.

Kokemukset merkitsevät paljon

Lehtiliikkeen muuttokysymyksessä on hyvä ottaa huomioon Yhdysvaltain suomalaisten työväenlehtien historia. Työmiestä ei muutettu Kuparisaaren lakon jälkeen Chicagoon, vaan pikkukaupunkiin Superioriin. Näin tehtiin siitäkin huolimatta, vaikka Industrialisti oli silloin voimakkaana naapurikaupungissa Duluthissa. Chicagossa ja sen naapurikylässä Waukeganissa oli kylläkin silloin paljon suomalaisia, ja ensinmainitussa oli myöskin Sosialistipuolueen ja monien muiden järjestöjen päämaja.

Toveria ja Toveritarta ei ole muutettu Astoriasta muutaman mailin päässä olevaan suurkaupunkiin Portlandiin, tai muihin länsirannikon suurkaupunkeihin, vaan pidetty se jatkuvasti pienessä kalastajakylässä.

Eteenpäin-lehti perustettiin ensin New Yorkiin (allekirjoittanutkin oli edustajana sen perustavassa kokouksessa). Siellä oli silloin vasemmistolaisen liikkeen vankka painopiste. Mutta vähän jälkeenpäin lehti siirrettiin pienenlaiseen tehdaskylään, Worcesteriin.

Nämäkin seikat ovat sellaisia, että niihin kannattaa hieman huomiota kiinnittää.

Muuten mitä tulee siihen, että Kommunistipuolueen keskusvirasto on tällä kertaa Torontossa, niin ei ole ollenkaan sanottu, että se tulee siellä olemaan vuosikymmeniä. Se saatetaan koska tahansa siirtää esim. Montrealiin, suurempaan kaupunkiin. (Esim. Yhdysvaltain Kompuolueen virasto ja päälehti muutettiin Chicagosta New Yorkiin.) Se riippuu englanninkielisen työväestön eduista, mutta Vapauden liikkeen edistyminen ja pystyssä pysyminen riippuu suomenkielisen työväestön kannatuksesta. Ja kannattajien edut tulee ottaa lähinnä huomioon. Joka tämän seikan unohtaa, hän puhuu pelkkiä fraaseja siitä, että ne toverit olisivat huonompia kommunisteja tai puoluetovereita, jotka haluavat pitää Vapauden liikkeen Sudburyssa, missä se todennäköisimmin voi säilyä kannattavalla pohjalla. Silloin kun Vapaus pysyy taloudellisesti hyvässä asemassa, voi se tukea puolueen kirjapainon perustamista, jos niin tarvitaan, rahallisesti. Luovutettiinhan viimeisessä S. J:n. kokouksessakin Vapauden voittovaroista toiskielisille lehdille $600.

N.s. "henkilökunnan edut"

Koska tämäkin puoli asiasta on tuotu keskustelussa esiin, niin pari sanaa siitäkin. Tp. k:n esityksessä luvataan Vapauden painotyöläisille unio ja union palkka Torontossa. Miksi ei Sudburyssa heille haluta maksaa union palkkaa? Ei vaan makseta ja sillä hyvä. Toimittajat eivät saa läheskään tavallisen ammattimiehen palkkaa. Jos liike muutettaisiin Torontoon, tulisi ehkä toimittajienkin palkat koroitettua painotyöläisten palkkojen rinnalla. Tämä kaikki olisi tietysti etua liikkeen henkilökunnalle persoonallisesti. Ja jos ei olisi kysymys työväen lehtiliikkeestä, niin tämän kirjoittajakin olisi palkkatyöläisenä ollut valmis sanomaan työnantajalle, että muuttakaa vaan liike suurkaupunkiin (siellä saan paremman palkan).

Henkilökohtaisten mukavuuksien kannalta katsoen haluaisi tietysti jokainen Vapauden henkilökuntaan kuuluva toveri asua suurkaupungissa. Ja eläminenkin tulee Torontossa halvemmaksi. Mutta kun kysymys ei olekaan henkilökohtaisista mukavuuksista, vaan työväen lehtiliikkeen eduista, niin meidän täytyy hyvin usein uhrata persoonalliset palkkaedut ja muut mukavuudet kommunistisen liikkeen hyväksi. Ja ettei tässä suhteessa voida syyttää

nurkkakuntalaisten" etujen ajami-esta, niin haluan todeta, että olen llut koko Canadassa oloajan sitä ieltä, että Toronto ei ole sopiva aikka suomenkielisen työväenlehen kotipaikaksi. Mutta jos jäseistön suuri enemmistö toisin haaa, niin he päättäköôt asiasta toin.

Vilpittömin toveritervehdyksin:

T. N. Carlson.

Vapauden muutto

Vapauden muuttamista pois Sudrysta on pääasiallisesti vastustetliikkeen tuottavaisuuden kannal. On luotu suurista numeroista pöpö, joka estäisi Vapauden muuttmisen Sudburysta mihinkään muue. Toiselta puolen on taas esity, että pienemmilläkin numeroilsitä tullaan toimeen. Vapauden kkeen muuttamista pois Sudburysjonnekin muualle ei voida käsilä puhtaasti liikekannalta, sillä pauden liike ei ole ainoastaan eyritys, vaan on määrättyjä tartusperiä palveleva laitos. Nyt ei kysymyksessä kuinka paljon liituottaisi voittoa jossain muualla, n voitaisiinko muuton jälkeen vella paremmin niitä tarkoitusiä, joita varten liike on olemassa. intään liikepuolessa voi olla määvänä, kannattaako liike itseään nkaan missään muualla kuin lburyssa. Jos nyt joku haluaa ttää, että lehtiliikkeemme ei voi nattaa itseään muualla kuin Sudyssa, niin tätä väitettä on paras eä tukemaan siltä pohjalta, että dän järjestömme ovat niin heila perusteilla, että ne, jotka vasavat muuttoa, voivat kieltää kanksensa lehdeltä, jos joutuvat n ratkaisussa häviölle.

Vapauden liike ei ole paikallista ua, eikä paikallisesta liikevaiha suurin piirtein riippuvainen. eä ei tilata kannatuksen vuoksi, tarpeen vuoksi. Samalla palvet muut liikehaarat ihmisiä tarvuoksi. Paikallinen rihkamaei liene erikoisen suuri, jos ei a lukuun kiertävän asiamiehen mää liikettä. Pilettien myynpalvellaan laajempaa piiriä mikä voidaan kohtuudella katSudburyn alueeksi. Kuitenkin mmat liikehaarat tulisivat jääSudburyyn, vaikka lehden ttaminen jonnekin muualle nähn edulliseksi. Mitä tulee rahanysliikkeeseen, on se puhdasta kiiriliikettä, eikä sellaisenaanaivan paikallista laatua. Tiehalutaan numeroita, joita täasian yhteydessä on esitetty pätevinä — jokainen tietysti an. Numerot eivät ole ehdotämän kysymyksen ratkaisussa. lykkäävät joukot taka-alalle. een menestyminen on muuton stajain toimesta väitetty nykyikotipaikan ansioksi. Sen työn itystä, jonka joukot ovat tehsitä ei ole kukaan heistä tuluomanneeksi.

ikista pahinta on se, että moätä asiaa koskevat kirjoitukset vat kansallismielistä paikkakunuutta. Jos me emme kykene sä tämän paremmin asioita käään ja käsittelemään, niin lieparas nakata järveen ajatus laisen järjestön joukkojärjeskehittämisestä, sillä tämän tala asiain käsittelyllä me hybahoin kurkottelemme silmukmaa kurkkuamme kohti.

erit! Palauttakaamme mieliimrjestömme tarkoitukset ja viiaiset järjestölliset muutokme. Antavatko näitä koskevat kset meille oikeuden tämän tatkaan asiaa käsitellä kansallipohjalta, miten hyvänsä meitä na. Sopiiko meidän esim. Woravustamisesta maalaille pirunja nimitellä sitä miksi tuulipyöritykseksi haluamme, tumme omaa kansallismielistä kuntalaisuutta. Tämän tapaisantojen ottaminen toteaa jo äikeästi meidän järjestömme liselle pohjalle kivettymispyrsiä. Uskallammeko me alkaa iikin, ennenkuin se on liian stä. Jos suomalaisen järjesastoissa oleva johtava aines huomaa asian käsittelyn viryttä, tulee se sen myöhemhuomaamaan.

kustelussa on todettu, että ssa saataisiin lehteen paremja tuoreemmat uutiset ilman suria lisäkustannuksia kuin niiSudburyyn hankkiminen vaatisi. den periaatteellisen puolen hyvin ittaminen ei riipu yksinomaan ittajan viisaasta yksilöllisestä enjuoksusta, vaikka sitä — virlisesti kyllä — niin pyritään käämään ja selittämään. Siihen tarkka yhteiskunnallisten ainain ja tilanteiden seuraamitutkiminen. Tämä ei saisi sa enempi kuin missään aan maassa jäädä minkään en lehden toimituksen vasen vuoksi on maassa sellaiin Canada, jossa ilmestyy rikielisiä työväenlehtiä vältä pyrkiä ne keskittämään ikkoihin.

van turhaa väitellä siitä, onto canadalaisen työväenliikkusta. Toronto on canadaöväenliikkeen keskus ja tuolemaan ainakin niin kauan, tulemme suomalaista sanokin tarvitsemaan. Joku on eskustelun yhteydessä maiepäilyksen tähän seikkaan ja sanonut, että toimeenkomiteat voidaan muuttaa helpommin kuin lehti. Työväenliikkeen keskusta ei tarvitse olla minkään maan maantieteellisessä keskustassa. Toimeenpanevat komiteat asettuvat paljon automaattisemmin määrätynlaisiin keskustoihin kuin mitkään sanomalehdet ja ovat paljon vaikeammin muutettavissa, koska näillä komiteoilla on merkitystä vain määrätynlaisissa keskuksissa. Toronto on sellainen keskus Canadassa ja sitä ei kyetä mielivaltaisesti muuttelemaan mihin tahansa. Kun meikäläisen työväenliikkeen oikealla suunnalla pysyminen vaatii ammattimaista yhteiskunnallisten tilanteiden tutkimista, niin missä luulette suuren osan tästä toimitettavan? Eikö keskusvirastot juuri suorita tätä työtä? Sen tulosten oikein käyttäminen vaatii, että myöskin lehdet keskitetään niiden läheisyyteen. Kun nyt tältä kannalta lähdemme asiaa harkitsemaan, niin olisi lehtemme Torontoon muuttaminen vain sen työn tehostamista, joka järjestöllisessä suhteessa alettiin monta vuotta takaperin. Tämä lehden muuttokysymyksestä käyty keskustelu ja monet muut seikat, jotka tässä täytyy sivuuttaa jo toteaa keskitetyn toiminnan välttämättömyyden. Sellaisen kannan ottaminen kuin tässä kysymyksessä on järjestömme jäsenistö suurin piirtein ottanut ei sovi yhteen nykyisen järjestömme pyrkimyksien edistämisen kanssa.

Asian mahdollisimman oikea ratkaisu riippuu siitä, miten hartaasti haluamme edistää tarkoituksiamme. Jos me edelleen haluamme olla tässä ottamatta hedelmällistä edistysaskelta, niin pidettäköön lehti Sudburyssa. Mutta jos me haluamme entistä tarmokkaammin edistää niitä pyrkimyksiä, joita varten sanomme olevamme järjestyneitä, niin muutettakoon lehti Torontoon. Port Arthuriin muuttamisessa ei ole mitään etuisuuksia, harkitsi sitä miltä kannalta hyvänsä.

E. Wilen.

Äänestämisestä

AVOIN KYSYMYS

Ajan kiireellisyyden vuoksi pyydän Vapauden toimituksen vastaamaan seuraavaan kysymykseen:

Koska Vapauden muuttoa koskevat äänestyslistat ovat lähetetyt osastoille ja niissä ovat ensimmäinen, toinen ja kolmas paikka, niin haluaisin tietää, että onko äänestys **pätevä**, jos äänestetään vain ensimmäisen paikan puolesta ja toinen ja kolmas merkitään tyhjäksi?

Tuollainen epäsuora äänestys näyttää kelvottomalta, miksi tuollaisia silmänkääntötemppuja keksitäänkin. Eikö äänestäminen sen tai tuon paikan puolesta, **yhdestä paikasta** olisi ollut kaikkein selvin.

Jos ei Vapauden toimitus katso voivansa tähän vastata, niin kerkiää sen tekemään Suom. Järj. tp. k., sillä osastossamme tapahtuu äänestys maaliskuun 4 pnä.

Toverillisesti

Venner Tamminen.

VASTAUS

Vapauden laajennusta, koneistonja talonhankintaa sekä kotipaikkaa koskevan äänestyksen ohjaamiseksi on tp. k. hyväksynyt määritelmät, jotka julkaistiin viime torstain, t.k. 23 päivän numerossa (38) ja yksi niistä kuuluu:

"2. Kaikkialla tulee jokaisen äänestykseen osaaottavan jäsenen äänestää jokaista paikkakuntaa, joko sitten ensimäiselle, toiselle tai kolmannelle tilalle."

Tp. k. sanoi aivan oikein, että "näin saavat kaikki olla päättämässä jokaiseen paikkakuntaan nähden". Jos olisi kysymys vain kahdesta paikasta, niin jompaa kumpaa niistä äänestäessään saisi jokainen olla päättämässä kumpaankin nähden. Mutta kun kotipaikkaehdokkaita on kolme, täytyy niitä äänestää eri tiloille, jotta kaikki saavat olla päättämässä jokaiseen nähden. Jos jäsenelle olisi annettu oikeus äänestää vain "sen tai tuon" tahi tuon "paikan puolesta, **yhdestä paikasta**", niin olisi häneltä **riistetty oikeus päättää siitä, mihin lehti pysyväisesti sijoitetaan** siinä tapauksessa, että hänen kannattamansa yksi paikka ei saisi äänten enemmistöä, ja tällaisia tapauksia epäilemättä tulee sattumaan paljo, koska jokaisella kolmesta paikkakunnasta on huomattava määrä kannattajia.

S. G. N.

Vapauden muutto

Sivustakatsojan mietteitä

Niin tärkeä kysymys kuin tämä alkuperäisesti olikin, on se muuttunut S. J. tp. komitean ja Vapauden liikkeenhoitajan väliseksi kahnaukseksi. Kumpikin tuoden esiin paikkakuntansa hyviä ja toisen huonoja puolia. Tämän leiman antaa asialle varsinkin t.p.k. viimeinen selostus asiasta, painettu Vapauden helmik. 23 p. numerossa ja joka uhkuu henkeä, että tov. Kannasto on ainut joka vastustaa Vapauden Torontoon muuttoa. Jos kerran asia näin on, niin mitä siitä suotta semmoista rähinää pitää, yhden miehen takia? Ja jos taas Vapauden liikkeenhoitaja on yksin toisella puolen, niin on asia sama, proletaariselta kannalta asiaa katsoen. Minun mielestäni olisi ollut paljon kauniimpaa ja asiallisempaa että nämä yllämainitut "selostajat" olisivat antaneet vain kylmän tarkat, numerotietoihin perustavat selostuksensa ja senjälkeen antaneet jäsenistön päättää, pidetäänkö Vapaus Sudburyssa vai muutetaanko se Torontoon (jätän Port Arthurin pois, koska t.p.k. on niin hyvä kun on jättänyt sen pois). Näin olisi pitänyt tapahtua, jos kerran jäsenistöä pidetään minään tekijänä Vapauden liikkeessä ja C. K. puolueessa, ja koska on tosiasia, että kenraalit ilman armeijaa eivät ole paljo ketään, niin jäsenistö täydytään ottaa lukuun ennen kaikkea.

Jos asioita käsiteltäisiin niin kuin tulisi, olisi seuraava kysymys, kumpi tulee erotettavaksi, t.p.k. vaiko Vapauden liikkeenhoitaja? Sillä kumpikin ovat tuoneet toisiaan vastaan niin raskaita syytöksiä, että vähemmästä ei tulisi kysymystäkään. Aosian näinollen olisi pantava toimeen tarkka tutkimus, kumpi kyseessä olevista riitaveljistä on oikeassa ja kumpi väärässä, joka tutkinto taas puolestaan olisi omiaan nielemään ja hiukan lyhentämään Vapauden voittovaroja, joka ei olisi suotavaa.

Kyseessä oleva asia työläisten näkövinkkelistä katseltuna on kertakaikkiaan se, että Vapaus on mennyt hyvästi eteenpäin Sudburyssa, johon on yhtenä tekijänä ollut se seikka, että se on ollut suuren raskaantyöntekijäjoukon ympäröimänä, jotka ovat antaneet sille kannatuksensa ja jota seikkaa emme me kourallinen suomalaisia voi toiseksi muuttaa, vaikka olisi kuinka hyvä halu. Se pysyy sellaisena niin kauan kun raskaantyön saantimahdollisuuksia riittää Sudburyn ympärillä ja Pohjois-Ontariossa.

Toiseksi hyvä liikkeen hoito, jota ei ole kukaan pystynyt vielä toiseksi näyttämään, (vaikka olisi ollut haluakin). Sillä kuten jo ennemmin on Vapaudessa lausuttu ja joka on ollut tosiasia, että Vapaus ei ole itseään kannattanut lehtenä. Ne ovat olleet toiset liikkeen haarat, jotka ovat sen siihen nostattaneet missä se tänäpäivänä on. Siinä tulee kysymykseen liikkeen hoito ja liikkeenhoitajan kyvyt. Olisi aivan toinen asia jos lehdellä olisi niin iso tilaajamäärä ja ilmoitustila, että se kannattaisi itsensä, liikettä olisi silloin paljon helpompi hoitaa.

Torontossa lehti voisi mennä yhtä hyvin eteenpäin, ehkä paremminkin, mutta koska siitä nyt ei ole kokemusta, eikä kukaan voi mennä pistämään edes $20,000.00 takausta sen päälle että se siellä menestyisi, niin annettakoon olla kokeilematta ja pidettäköön siellä missä se on, ja menestyy.

Tämä ehkä jonkun mielestä tuntuu kovin materialistiselta, mutta otetaanpas ja katsotaan asiaa huikan tarkemmin: $20,000.00 on esittämättä suuri summa, mutta koska ei se ole vasta kun noin puolet Vapauden nykyisistä varoista, jotka saatettaisiin menettää Torontolla kokeilleessa, niin on tämä $20,000.00 takaussummavaatimukseni perin kohtuullinen.

Tov. Hill'in viimeisestä kirjoituksesta, joka oli peräkaneettina t.k.:n selostuksen perässä, pääsee väkiselläkin siihen käsitykseen, että Torontossa ei ole yhtään toista henkilöä, paitsi S. J. sihteeri joka kykeni minkäänmoiseen tehtävään, ei edes paikkakuntakirjeitten kirjoittamiseen. En tahdo tätä toiseksi ruveta vääntämään, sanompahan vain että — höpsis!

Toveriterveisin — T—i.

Toronton uutisia

"KUMMIPOIKA"

nimisen näytelmän esittää suomalaisen seuran näyttämö ensi lauantaina maalisk. 3 pnä, ja on tämä sekaisin huvinäytelmä mitä on olemassa. Niinkuin jokainen muistaa, maailmansodan aikana naiset olivat lempeitä sotilaille. Niinpä nämäkin ranskalaiset rouvat ovat ottaneet itselleen "kummipoikia" ollenkaan tietämättä ketä ne ovat. Rouva Marjolin on niinikään kirjeenvaihdossa erään kokin kanssa rintamalla ja niin kokki pääsee lomalle ja tulee rouvaa tervehtimään. Ja tästä se sekamelska alkaa. Sillä tämäkään kummipoika ei ole oikea. Kappaleessa täytyy näiden miesten esiintyä useampana eri henkilöinä. Saapukaa kerran taas nauramaan vatsanne täyteen. Sillä jos en olisi edellisiä huvinäytelmiä puustannut maailman hauskimpina, niin puustaisin tätäkin. Vaan nyt jätän yleisön ratkaistavaksi, mikä näistä tekeleistä on hauskin. Sillä eiköhän tämä sentään vie voiton vielä edellisistä. Täyttäkää katsomo viimeistä tilaa myöten. Katsokaa ilmoitusta tämän päivän lehdestä. Lopuksi jää tanssille tunti aikaa. — H—ri.

Eri paikkakunnilta

Kaministikwia, Ont.

PUHETILAISUUKSIEN AIKA MUUTETTU

Tov. Oscar Ryanin puhetilaisuudet, jotka on ennemmin ilmoitettu helmik. 28 ja 29 p:ksi, ovatkin vasta maalisk. 9 ja 10 pnä. Tov. Ryan on joutunut muuttamaan matkasuunnitelmaansa, joten ottakaa lapset ja lasten vanhemmat tämä huomioon. Puhetilaisuudet on Pohjolan koululla klo 8 i.p.p. — X.

Eckville, Alta.

KUOLLUT

Kauppalastamme 4 ja puoli mailia pohjoiseen asuva Paul Langeri kuoli kotonaan helmik. 16 p. Hänellä oli kasvannainen pään sisällä. Lääkärit eivät voineet poistaa sitä. Hän kävi viime syksynä Rochesterissa, mutta ei sieläkään voitu mitään. Hän oli parhaassa miehuuden ijässä. Häneltä jäi vaimo ja 3 tytärtä. Heidän taloudellinen asemansa lienee hyvä. Synnyltään oli virolainen ja asunut paikkakunnalla lähes 20 vuotta.

Toisiakin kuolemantapauksia kuuluu tässä lähiseuduilla tapahtuneen tämän viikon ajalla, mutta niistä en lähemmin tiedä.

KESÄN TULO NÄKYY

Näyttää että rikkoo rekikelin keskellä talvea. No, kyllä ne kaaramiehet onkin olleet tuskassa. Kun ne edes saisi ne rukit pois huoneista, sekin jo lieventää tuskaa, vaikkapa häntä sitten hevosella vedättäisi.

"OMA LEHMÄ OJASSA"

L.-haalin näyttämöltä tullaan lähitulevaisuudessa esittämään kappale, nimeltä "Oma lehmä ojassa", osuuskunnallinen huvikappale 2-näytöksessä. Se on oikein hauska ja samalla opettavainen kuvaus osuuskaupan ja yksityiskaupan menosta. Toinenkin pieni huvinäytelmä esitetään samana iltana. Esitysajan näette paikallisista ilmoituksista. Siis kaikin silloin taas haalille!

ECKVILLEN JA ELSPETHIN NAISOSASTON TOIMINNASTA

Ne hommaa kovalla kiireellä kansainvälistä naistenpäivää, joka tullaan viettämään maalisk. 8 p. Elspethin haalilla. Siellä kuuluu olevan hyvä näytöskappale, nimeä en tiedä, ja paljon muutakin ohjelmaa. Sinne taas silloin mennään joukolla.

KESKUSTELUA RIITTÄÄ

Vapauden kotipaikasta näyttää tulleen oikein mielenkiintoinen asia. Jokainen sen vaan haluaisi kotipaupunkiinsa. Jotkut moittii kun puhutaan Työkansa-vainajasta, että se on yhtä kun lasta pelotella pöpöllä. Mutta hirvittää se kuollut sittenkin...

Toimekseen saanut.

Shaunavon, Sask.

KATKAISTAAN ÄÄNETTÖMYYS

Koska tulin valittua kirjeenvaihtajaksi Vapaus-lehdelle, niin ajattelin raapustaa muutaman rivin. Vaikka onhan tämä vähän niinkuin tavallisuudesta poikkeavaa, sillä kirjeenvaihtajan valitseminen meillä ei ole tarkoittanut ehdottomasti sitä, että henkilön on täytettävä tehtävänsä, s.t.s., kirjoitettava. Onpahan vain sellainen vuosien varrella vakiintunut tapa, että sellainenkin virkailija pitää osastolla olla. Tätä tapaa onkin noudatettu säännöllisesti. Valittu nim. uutistenkirjoittaja aina osaston vuosikokouksessa. Menty vuosi eteenpäin. Valittu uudestaan — välistä kai muutettukin miestä, mutta tulos on ollut sama: uutisia ei vain ole ilmestynyt. Ja niin ne on sivuutettu viimeiset kymmenen vuotta, että tuskin paria kertaa on haaskattu Vapauden palstoja tämän kontrin uutisilla.

Joku aika sitten tiedusteli Dunblanen kirjeenvaihtaja, että "mikä vaivaa Nummolan tovereita, kun eivät hiisku toiminnastaan mitään tämän lehden palstoilla." Ja edelleen: "Onko farmaus mennyt päähän?" j.n.e.

Mitä farmaukseen tulee, niin pitää se ehkä täydellisesti paikkansa, joitain poikkeuksia lukuunottamatta, osaston perustajiin nähden, joita mainittu kirjeenvaihtajakin lienee tarkoittanut. Sillä osastomme perustajia, joka on tapahtunut noin 16—17 vuotta sitten, on enää mukana vain pari kolme henkilöä.

Noin kymmenen vuotta sitte alkoi osa osastomme jäsenistä keräänty silloisen Grain Grovers-järjestön ympärille, jonka tarkoituksena piti olla farmareiden osuustoiminnallisesti ja taloudellisesti järjestäminen. Mainitun järjestön perustamiseen ottivat täälläkin eräät henkilöt huomattavasti osaa. Sen piti olla "kaikkiparantava", köyhien maanviljelijäin taloudellisesta ahdinkotilasta pelastaja, jonka siipien suojaan jokaisen rehellisen ja aikaansa seuraavan farmarin olisi tullut kuulua. Vaan pian kuitenkin osottautui sen, niin osuustoiminnallinen (jos sitä siksi ollenkaan voi sanoa) kuin muukin toiminta kaikeksi muuksi, vaan ei sorrettujen farmareiden etujen valvojaksi. Tästä olikin seurauksena, että radikaalisempi aines käänsi selkänsä koko järjestölle. Viimeksimainittujen toimesta perustettiinkin sitte Farmers Union of Canada, Sask. Sect. Grain Grovers yhdistys, kannatuksen puutteessa, olikin myöhemmällä pakoitettu yhtymään Farmers Union kanssa. Heti Farmers Union ilmestyessä näyttämölle, perustivat suomalaisetkin tänne sanotun järjestön osaston. Sen taholta onkin tehty voimakasta agitatsioonia Farmers Union ja Wheat Poolin hyväksi. Muuten siitä kuvastuu koko paljon sama uskonkiihko, mitä kymmenen vuotta sitte Grain Grovers järjestöä perustettaessa.

ENSIMÄISET NYT LÄHTEVÄT LAIVAT

jotka tarjoavat suoran, nopean ja mukavan matkan matkustajille

CANADASTA SUOMEEN

(Ruotsin kautta)

OVAT HYVIN TUNNETUT

s.s. Stockholm

Halifaxista Maaliskuun 3 p:nä

s.s. Drottningho m

Halifaxista Maaliskuun 11 p:nä

Koko matka Halifaxista Suomeen kestää vain noin 10 vuorokautta

Matkustaen Atlannin ja Pohjanmeren yli samassa komeassa valtamerilaivassa matkustajat välttävät väsyttävän poikkikulun Englannin kautta samoin kuin myös hankalan matkan Itämeren yli.

Saadaksenne hyvän paikan laivassa päättäkää heti millä näistä laivoista matkustatte ja tilatkaa piletti lähimmältä Linjan asiamieheltä tahi kirjoittakaa suoraan seuraavalla osoitteella.

Swedish American Line,	Swedish American Line,	J. V. Kannasto,
1410 Stanley Street, MONTREAL, QUEBEC	470 Main Street, WINNIPEG, MANITOBA	Box 69, SUDBURY, ONTARIO

RUOTSIN AMERIKAN LINJA tarjoaa mahdollisimman parhaan palveluksen Suomesta Canadaan tuleville matkustajille. Kääntykää aina RUOTSIN AMERIKAN LINJAN puoleen ostaessanne ennakolta maksettuja pilettejä ja olkaa vakuutetut matkustajien nopeasta kuljetuksesta.

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

Tässä ei tietenkään mitään pahaa ole, jos nämä järjestöt otetaan sinä mitä ne ovat, s.o., farmareiden tämänpäiväisten pikkuetujen valvojina. Mutta jos niistä yritetään loihtia esille, kuten ollaan taipuvaisia, canadalaisen maanviljelijän lopullinen pelastaja, niin siinä me kommunisteina emme voi olla aivan samaa mieltä. Meidän tulee muistaa, niin ihastuneita kuin niihin olemmekin, että sittenkin niiden toiminta- ja tarkoituspiiriin sisältyy vain tämän porvarillisen yhteiskuntajärjestelmän pajkkaaminen eikä sen hävittäminen.

Ylläoleva ei suinkaan tarkoita sitä, että meidän kommunisteina tulee pysytellä sivussa. Päinvastoin meidän velvollisuus on kuulua alamme ammatillisiin ja osuustoiminnallisiin järjestöihin. Siihen velvoittaa meitä leninismi.

EI OTTANUT ELÄÄKSEEN

Viime keväänä käydessään täällä, pani Sanna Kannasto alulle C. Tn. osaston perustamisen. Kuulemani mukaan on se kuollut jo synnytystuskiinsa. Tässä itsekseni fikeerailin (ja samalla pistin ne paperille), että jos ottas tuota ja hieros sitä, niin ehkä siinä rupeaisi ilmenemään elonmerkkejä. Jollei siitä ole apua, niin muuta en tiedä kuin toivotan vain vainajalle rauhaisaa haudanlepoa.

TULEVIA HUVEJA

Kommunistiosaston näytelmäseura harjoittelee kappaletta, nimeä en ole saanut korviini. Luultavasti näyttävät sen ensi kuussa. — H. R.

TYÖVÄEN URHEILU

Timminsin painikisat

KILPAILUISTA MUODOSTUU LUJAT

Timminsin Ilon painikilpailut ovat lähellä. Painin harrastajain lausunnon mukaan tulee niistä muodostumaan suuret. Ulkopuolisia on luvassa yksi Kirkland Laken Jymystä, kaksi Sudburyn Kisasta, yksi South Porcupinen Viestistä, yksi Soon Vesasta ja ellemme erehdy, niin tulee Toronton Yrityksestäkin. Oman seuran miehiä menee kilpailuihin Eskola, Kuusisto, Pahkala, Heinonen, Reinikka, Bash, Heino, Tammilaakso, Valenius, Edvardsen, Kaiho, Hohter ja mahdollisesti juuri paikkakunnalle tullut Mela, joka on entisiä kuuluisan Talikkalan Toverin painijoita. Joukossa on monta hyvää painijaa, muun muassa Eskola ja Kuusisto Helsingin Jyryn miehiä. Ei ole kaikista kilpailijoista varmaa tietoa, joten ei voi varmaan niistä vielä puhua, mitä tulee kilpailuissa näkemään. Kuitenkin voi varmuudella sanoa niitten tulevan olemaan mielenkiintoisemman nähtävän mitä täällä on vielä koskaan painialalla nähty. Sisäänpääsy tulee olemaan tavallinen hinta, mitä on täällä käytännössä. Pitäkää mielessä maaliskuun 3—4 päivät.

YLEISIÄ UUTISIA

Eräs karkoitusjuttu

Ent. venäläinen merimies taistelee karkoitusta vastaan

MONTREAL. — Viime torstaina käsitteli täkäläinen oikeus ent. venäläisen merimiehen, Peter Pilshtikoffin, karkoitusjuttua. P. oli saapunut erään laivan mukana maahan viime kesänä sekä jäänyt sitten tänne. Myöhemmin hänet pidätettiin, mutta mitään syytettä ei asetettu häntä vastaan, vaan siirtolaisministeriön toimesta suoralta kädeltä määrättiin karkoitettavaksi kotimaahansa, Venäjälle, koska hän ei ollut saapunut maahan laillisia teitä.

Tätä karkoitusmääräystä koettaa asianomainen saada kumotuksi ylioikeudessa. Valittaja perustelee pyyntöään sillä, että siirtolaislain nojalla karkoitettava siirtolainen on varustettava sen maan passilla, jonne hänet karkoitetaan, ja että siirtolaisviranomaiset voivat ryhtyä karkoitustoimenpiteeseen vasta jonkun oikeuden esityksestä. Kumpaakaan edellytystä ei tässä tapauksessa ole olemassa. Siihen nähden, että Canadalla ei ole diplomaattisia suhteita Neuvostoliiton kanssa, väitetään, etteivät siirtolaisviranomaiset ole voineet varustaa karkoitettavaa henkilöä Venäjän passilla, joten karkoitusmääräys on laiton. Oikeus ei ole vielä ratkaissut asiaa.

Koneiden ruhjomat

15-vuotias poikanen menettänyt kätensä höyläyskoneessa

MONTREAL. — Perjantaina iltapäivällä sattui Montreal Furniture Manufacturers Limitedin huonekalutehtaassa täällä ikävä onnettomuus. Työläisnuorukaisen Phillippe Langlais, 15-vuot., oikea käsi joutui vahingossa höyläkoneeseen ja ennen kun kone saatiin pysähtymään, olivat terät leikanneet käden poikki.

Tämäkin tapaturma paljastaa erään canadalaisen kapitalismin mustista puolista, nim. sen, että alaikäiset poikaset pakoitetaan työskentelemään vaarallisten koneiden ääressä.

FARMI

myytävänä

240 eekkeriä, josta 80 eekkeriä viljelyksellä. 6 mailia Fort Francesta, kauniin Rainy Riverin varrella. Myyn sairauteni takia.

Lähempiä tietoja kirjeellisesti.

CHAS. HELM,

Box 277, Fort Frances, Ont. (44

Laughlinin kavallukset

Nousevat $31,598:iin

TORONTO, helmik. 26. — Täällä olevan Capitol Trust Companyn kasöörin, Cecil Laughlinin, kavallukset nousevat $31,598:iin. Laughlin oli koettanut pelata rahamiestä. Hän käytti autoa, jota tavallisesti tapaa vain miljonääreillä ja muutenkin eli yli varojensa.

Mutta oman selityksensä mukaan, johtui romahdus kuitenkin ensisijassa pörssikeinotteluista. Laughlin oli ostanut osakkeita osakemarkkinoilla, ja oli hänellä ollut alussa onni puolellaan.

Hänen hallussaan olevain osakkeiden arvo oli kohonnut ja hän kerran voitti $20,000, mutta odottaen mainittujen osakkeiden hinnan edelleenkin kohoavan, pidättyi hän myymästä niitä, minkä seurauksena oli lopuksi se, että hän menetti kaikkensa sekä lisäksi työnantajansa varoja. Pörssifirma, jonka kanssa L. oli ollut tekemisissä jäi lisäksi saamaan L:ltä $1,400.

Liverpool, N. S. — Viime perjantaina koettivat Blueberry Pointin kyläläiset, luvultaan n. parisataa miestä, hyökätä haaksirikkoutuneeseen lunenburgilaiseen kuunariin "Loyolaan", jonka lastina oli 1,100 laatikkoa väkijuomia. Kyläläiset tulivat matalanveden aikana karille ja koettivat kiivetä laivaan, mutta kannella oleva aseellinen vahti karkoitti joukon. Ratsastavaa poliisia on pyydetty suojelemaan laivaa.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

RUOKAA JA ASUNTOJA SAA 333 Spruce Street West. Justiina Ritari. Puhelin 1822.

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIke Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

Halutaan tietää

Missä on veljeni **Emil Saksa**, kotoisin Kangasniemeltä Surolan kylästä. Kun viimeksi olen saanut häneltä kirjeen, oli osoitteensa Riply, Hamach B. D. B., Mich. Jos itse tai joku joka tietää hänestä sattuisi lukemaan tämän olisi hyvä ja ilmoittaisi siskolle. Osote:
Maija Saksa,
Elisapetink. 17, Filadelfia,
Helsinki, Suomi. (41

Missä olet veljeni **Taave Kulmala**. Kirjota mulle. Tai jos joku hänen osotteensa tietää, lähettäisi sen minulle. Olisi tärkeä asia. (43
E. Kulmala
Brander P.O., Mile 45, Ont.

Haluaisin tietää toveristani **Heikki Revosta**. Osotteen olen sattuneesta syystä hukannut. Pyytäisin kohteliaimmin, että jos joku voisi tiedon antaa hänen uudesta osoitteesta.
Matti Piainen,
Kenogami, Que. (44

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri,
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

Eagle Cafe
116 ELM ST., SUDBURY, ONT.
—Phone 711—
Siistiä huoneita ja kunnollista ruokaa saatavana.
Leonard Erickson

Northern Baking Co.
Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.
Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury — Ontario.

KELLOSEPPÄ

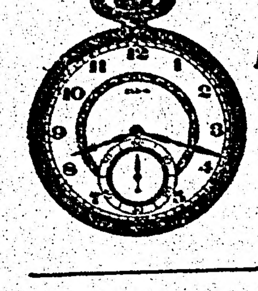

A. Heiskanen
Sudbury, Ont.
—Box 1873—
9 Durham St.

Ruokaa ja Kahvia
CANADIAN CAFE
210 Minto St., Sudbury, Ont.
Lähellä C. P. R. asemaa
Tilaa yövieraille. — Phone 2269
Box 1862 JOHN LEHTELÄ

Huomatkaa!
Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP
Emil Ojala
Sudbury, Ont.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

HARJOITUKSIA

"Kaksi vaakunaa" keskiviikkona 29 pnä t.k. klo 8 ill. Seuraava harjoitus perjantaina 2 pnä maalisk. klo 7.30 ill.

NÄYTELMÄSEURAN KOKOUS

pidetään Liberty-haalin näyttämön pukuhuoneessa ensi torstaina, 1 pnä maalisk. alkaen klo 8 ill.

KADOTETTU

Viime sunnuntai-iltana, metsätyöläisten iltamissa Liberty-haalilla, katosi naisen rannekello, jossa on omistajan täydellinen nimi kaiverrettuna kuoreen. Jos joku henkilö on sattunut löytämään sen, niin häntä pyydettäisiin palauttamaan se haalin taloudenhoitajalle tai omistajalle itselleen.

OSUUSTOIMINTA

Tämän kuun aikana on kahdesti kutsuttu koolle poikatalon yleinen kokous. Ketään ei ole saapunut aikanaan paikalle, joten kokoukset ovat jääneet pitämättä. Tehdäänpä nyt vielä yksi yritys lisää. Koetetaan kokoontua poikatalon istumahuoneeseen kello 8 torstai-iltana joka on 1 p. huhtik. Koetetaan nyt olla sen verran touhussa, että ei varsinainen kuukausikokous pääse luiskahtamaan ensi kuun puolelle. Tämä muuten todistaa perin heikkoa innostusta oman liikkeen asiain seuraamisessa. Jos asiain kulku tyydyttää ei niistä haluta tietää sen enempää; päinvastaisessa tilanteessa ollaan valmiita arvostelemaan liikkeen johtoa, mutta silloinkin usein joudutaan puhumaan "puuta-heinää" kun ei ole tullut seurattua asiain kulkua. Tämä myöskin osaltaan toteaa, että osuustoiminnassakin on tarpeellista

kasvatustyön tekeminen

Kun meillä nyt paikkakunnalla on olemassa jo kaksi osuustoiminnallista yritystä, joita voidaan pitää ikäänkuin siemenenä laajenevalle osuustoiminnalle, niin on alettava voimakkaampaan osuustoiminnalliseen kasvatustyöhön.

Co-Optas, osuusmeijeri otti tässä suhteessa alotteen joku viikko takaperin pitämällä vapaan ohjelmailtaman Sudburyn Liberty-haalilla, hyvällä ohjelmalla. Tilaisuuteen ei kylläkään saapunut erikoisen runsaasti yleisöä, johon voinemme pitää syynä sen, että tilaisuus oli tällä paikkakunnalla ensimäinen laatuaan, joten yleisön huomio ei ollut vielä kerinnyt kiintymään tämän tapaisiin iltamiin, mutta alkuaskeleena voidaan tätäkin tilaisuutta pitää onnistuneena.

Poikatalo vuosikokouksessaan tammikuun 25 päivänä valitsi valistuskomitean, joka on päättänyt pitää vapaan osuustoiminnallisen ohjelmailtaman Sudburyn Liberty-haalilla sekä Copper Cliffin C. T. K. haalilla.

Copper Cliff on nyt siinä onnellisessa asemassa, että saa nämä iltamat ensiksi haalilleen. Iltamat tullaan pitämään ensi lauantai-iltana maaliskuun 3 päivänä. Ohjelmassa tulee olemaan puheita, runoja, soittoa, laulua ja mitä kaikkea hänessä lieneekin. Emme tiedä vielä kaikesta, sillä komitea tahtoo tietää itsekin jotain ja siitä syystä on välttänyt sanomasta meille kaikkea. Me kuitenkaan emme hyväksy mitään salassa toimintaa ja menemme siis katsomaan ensi lauantai-iltana. Sen verran kuitenkin on päässyt vuotamaan, että tiedämme tanssilla lopetettavan.

"KAKSI VAAKUNAA"

Ensi lauantaina ja sunnuntaina

esitetään Liberty-haalilla tämän niminen nelinäytöksinen huvinäytelmä. Se kuvaa erittäin onnistuneesti kahta hallitsevaa luokkaa, aatelistoa ja porvaristoa. Edellinen ylpeilee jalorotuisista esi-isistään, jälkimäisen vaakunassa on siansorkka, dollareita munivan amerikkalaisen siankateurastamon rahanousukas-suvun merkkinä. Pitäkääpä "Kaksi vaakunaa" mielessänne. Tämä näytelmä ei tule tarjoamaan itkua. Jos sen takia itkette, itkette — naurusta.

Näytelmän esitys on Suom. Järjestön Etelä-Sudburyn jäsenten huolena.

Surulla ja kaipauksella ilmoitan, että mieheni
KALLE TAKOJA
kuoli Port Arthurin General sairaalassa 15 pnä helmikuuta 1928, sairastettuaan 4 vuorokautta reumatismista johtunutta verenmyrkytystä. Vainaja oli syntynyt Jaalan pitäjässä, Uudenmaan läänissä, Suomessa, 17 pnä maalisk. 1874, ollen kuollessaan 54 vuoden ikäinen. Lähinnä häntä kaipaamaan jäin minä hänen vaimonsa ja minun sisareni tytär Impi Vikman sekä muita sukulaisia Suomessa ja lukuisa toverijoukko täällä Port Arthurissa.

Kaihoten laskemme sun
povehen maan
Kyynelin kastamme kumpusi
vaan
Päättyi sun päivän työ
Eessä on rauhan yö.
Jää hyvästi! Jää hyvästi!
Kevät mullat haudallesi.
Impi ja vaimosi Anni.

Samalla lausun sydämelliset kiitokset kaikille niille tovereille ja tuttaville, jotka niin runsaslukuisina olivat saapuneet osoittamaan vainajalle viimeistä kunnioitusta. Erittäin kiitos tov. Hautamäelle ja Kataiselle puheista. Kiitos lauluista ja runosta. Kiitos seppeleistä ja kukista, joilla vainajan arkun koristitte ja ennen kaikkea kaikista osanotoista suruuni.
Tunsin jääneeni toverien joukkoon.
Anni Takoja.

TYÖPAIKOILTA

Pöytäkirja

tehty metsätyöläisten kokouksessa Biglauw'n kämpällä Moonbeamissa 21. 1. 1928.

Puheenjohtajaksi valittiin V. Jaskara ja pöytäkirjuriksi allekirjoittanut.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin J. Matela ja O. Forssell.

Päätettiin valita kolmihenkinen kämppäkomitea, johon valituiksi tulivat Y. Koski, J. Matela ja O. Forssell.

Otettiin keskusteltavaksi ensiksi palkkakysymys. Täällä nimittäin katkaistaan 16 jalan tukkia @ 16c kpl. ajettuna, ja kuukausipalkka vaihtelee 45—75 dollariin.

Päätettiin viedä isännistölle palkanylennyspyyntö tukkien katkaisusta ja alimmaksi taksaksi hyväksyttiin 20 senttiä kpl. ajettuna ja 10 senttiä kpl. katkaistuna metsään.

Pyynnön palkan ylentämisestä isännistölle esitettäväksi jäi kämppäkomitean huoleksi.

Ehdotettiin, että englanninkieltä puhuvat toverit esittävät ranskalaisille jos hekin tulisivat mukaan palkanylennyspyynnössä, joka hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuukausipalkkakysymys jätettiin siksi kunnes ensimmäinen tili maksetaan, kun on niin monenlaiset taksat.

Keskusteltiin pyhätyöstä, ja päätettiin, että 26 päivän kuukausi riittää.

Ehdotettiin tilattavaksi kämpälle sanomalehdet Vapaus ja Industrialisti, joka hyväksyttiin.

Sanomalehtiin koituvat varat päätettiin kerätä miehiltä ja keräys jätettiin kämppäkomitean tehtäväksi.

Päätettiin pitää kämpällä yleinen jäsenkorttien tarkastus ja tarkastajiksi valittiin V. Jaskara ja O. Forssell.

Tarkastuksessa kävi ilmi, että kämpällä olevista 15 suomalaisesta oli 11 L. W. I. U. of C:n täysinmaksanutta jäsentä.

Kokouksen puolesta kehoitettiin, että ne, jotka eivät ole järjestyneitä, että liittyvät järjestöön ja kämppäkomitea valvoo sitä puolta uusienkin miesten tullessa kämpälle.

Päätettiin yleensä noudattaa union sääntöjä niin paljon kuin on mahdollista.

Päätettiin käyttää sunnuntaisin tunti tai kaksi yleensä valistavaan keskusteluun.

Ehdotettiin julaistavaksi pöytäkirja Vapaudessa ja Industrialistissa, joka hyväksyttiin ja jätettiin puheenjohtajan ja kirjurin huoleksi kirjoittaa Vapauteen ja Industrialistiin kirjoittajaksi valittiin Herman Kallio.

Katsottiin kokous loppuneeksi.

Väinö Jaskara, puheenj. — K. Mala, kirjuri.

Olemme tarkastaneet ylläolevan pöytäkirjan ja huomanneet sen kokouksen päätösten kanssa yhtäpitäväksi.

J. Matela, — O. Forssell.

*

Tämä Moonbeam-niminen paikka sijaitsee 15 mailia itäänpäin Kapuskasingista ja kämppä on 7 mailia ulkona rautatiestä. Täällä katkaistaan 16 ja 12 jalan tukkia 16 senttiä kpl., kuten ylläolevasta pöytäkirjasta käy ilmi. Siis ei ole maksut kehuttavat, vaikka tämä jappari on ennen niittänyt mainetta itselleen hyvien palkkojen maksajana. Vaan nyt hän ei ole enään kehuttava, kun hän osaa nylkeä työläisiä, kuten muutkin japparit. Kämpät ovat kyllä uudet, vaan ei ole Ontarion kämppälain mukaan rakennetut ja miehiä on sullottu niin paljon, ettei ole ilmaa kun 250 jalan paikkeilla henkeä kohti. Siis tästäkin huomaa, ettei hän katso vähääkään työläisten etuja ja kun ottaa palkat huomioon, niin on mahdoton elättää näistä palkoista perhettä kaupunkiin. Ja meidän palkanylennyspyyntöön hän vastasi, että en voi maksaa sen enempää kuin saan itsekin niin vähän ja muihin toimenpiteisiin ei katsottu voivan ryhtyä niin pienenä osana kun ei ollut mahdollisuutta saada ranskalaisia mukaan.

Kuulkaapa toverit ja työläiset, miksi meidän täytyy näin kurjassa asemassa olla? Me emme voi siitä syyttää muita kuin omaa itseämme, sillä mitään parannuksia oloillemme emme saa, jollemme itse sitä koeta, ei suinkaan kapitalistit meidän olojamme suosiosta paranna, sillä heidän miljoonansa jäisivät joitain dollaria vaille jos laittaisivat työläisilleen välttävätkään olot. Olisi jo aika näilläkin ympäristöillä metsätyöläisten ruveta koettamaan oloilleen parannuksia, sillä kyllä syytä on. Tällä linjalla on miehiä sellaisissa kämpissä, ettei työnantajat pidä koiraansakaan. Ja monet suomalaisetkin ovat tehneet työtä kuukausimäärin, saamatta mitään palkkaa. Toivottavaa olisi, että ensi katkaisukautena ruvettaisiin kaikin yhdessä ajamaan asioitamme, eikä jättää oman onnensa nojaan, kuten se tähän asti on tällä linjalla ollut. Ei se ole sillä hyvä, että me ollaan uniossa jäsenenä, ei se pelkkä jäsenkortti meitä auta. Ei, vaan meidän täytyy näyttää se toiminnallamme, että me ollaan järjestyneitä työläisiä.

Onhan meillä mahdollisuus saada oloillemme parannus, jos me sen tahdomme. — Kortti No. 246.

Toronton Suom. Seuran Näyttämö
(957 Broadview Ave.)
— esittää —
Lauantaina, maalisk. 3 p:nä
Alkaa kello 8.15 j.p.p.
RANSKALAISEN. HUVINÄYTELMÄN
"Kummipoika"
3:ssa näyt. Kirj. M. Henneguin, P. Weber ja Henri de Gorsse.
Suomentanut Teuvo Puro.

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
LAMBRISSET	R. Gronvall
MARJOLIN	O. Setälä
BRICHOUX	R. Taipalus
EVERSTI DE SERVAN	A. Nummi
PINCHON	G. Myrsky
LUCIENNE LAMBRISSET	Elsi Lammi
GEORGETTE MARJOLIN	Kerttu Reunanen
ZELIA	Annie Pirttinen
MME DE PARVILLE	Olga Uurtamo

Tapahtuu Nevilly Les-Seine'ssa maailmansodan aikana.
— KAPPALEEN LOPUTTUA YKSI TUNTI TANSSIA —
HUOM.! Saapukaa nauramaan sillä tämä on sekaisin huvinäytelmä mitä täällä on koskaan esitetty. Ja siksipä saatte taas huutaa tarpeeksenne.
Sisäänpääsy 50 senttiä veroineen.
NÄYTELMÄKOMITEA.

HEI TALVISTA HULINAA!
S. J. LONG LAKEN HAALILLA
ESITETÄÄN KAPPALE
"Laina rouva"
maaliskuun 4 päivän illalla
Samana päivänä pidetyt hiihtokilpailun saavutukset ja palkinnot jaetaan.
SISÄÄNPÄÄSY 35 SENTTIÄ — TERVETULOA!

MYYTÄVÄNÄ
"Tapleytown", yhdeksän mailia länteen Hamiltonista, Ont., 100 eekkeriä, asuinrakennus sekä tallit. Arvo $8,000.00. Omistaja myy $6,000.00 Käteistä $1,000.00, loppu ehdoilla.
Lähempiä tietoja saa
F. DOWRICH,
Rear 1179 Drummond St.,
Montreal, Que.

Tärkein kielistä on englanti,
sillä Canadassa sen taitaminen on suorastaan toimeentulon ehto. Pyytäkää kurssiselostuksiamme ja liittäkää 10c. Opetuksemme on pätevää, Canadan puhetavan mukaista.
SUOMEN KIELIOPISTO,
Terijoki, Suomi. (MTr

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

NORJAN AMERIKAN LINJA
Nopein tie
Suomeen
OSLON JA STOCKHOLMIN kautta

Oslo: (Kristiania)	Suoraan New Yorkista
Bergensfjord	Maalisk. 10 p.
Stavangerfjord	Maalisk. 24 p.
Bergensfjord	Huhtik. 14 p.
Stavangerfjord	Huhtik. 28 p.
Bergensfjord	Toukok. 19 p.

New Yorkiin tullessa laivat poikkeavat Halifaxiin, Can.
Kolmas luokka edestakaisin Suomeen
$186.00

TURISTI KOLMAS LUOKKA on Berjensfjordilla.
Entinen toinen luokka.

Matkustakaa Suomeen tai tuottakaa omaisenne tähän maahan ja Canadaan Norjan linjalla, joka on tunnettu mukavuuksistaan, hyvästä kohtelustaan ja palveluksistaan. Valintanne mukaan saatte nousta maihin Bergenissä ja siitä jatkaa matkaanne edelleen kuuluisan ihanan Norjan vuoriston läpi rautateitse Osloon (Kristianiaan) ilman lisämaksua.
Jokaisen Suomeen matkustajan tulisi käyttää tätä tilaisuutta hyväkseen.
Mitään passi- tai tullitarkastusta ei ole Ruotsissa eikä Norjassa.
Matkatavarat chekataan suoraan New Yorkista Suomeen.
Washingtonista saaduilla paluulupakirjoilla varustetut 3-luokan matkustajat eivät joudu Ellis-saarelle.
Lähempiä tietoja ja kaavakkeita on saatavana paikallis-asiamiehiltämme.
Norwegian American Line
22 Whitehall St., New York

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet:
Konttori 222, kotiin 210.
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa
Sudbury, Ont. (TP)

TILATKAA
"SANDVIK" KALANKUVA SAHOJA
uudella hampaalla

No. 129 kapea raketti 1⅛ t. leveä, kap.	$1.25
No. 132 leveä raketti 1⅜ t. leveä, kap.	1.50
No. 970 kapea piikkikurkku 1⅛ t. leveä, kap.	1.25
5½ t. Ruotsin tähkä viila, kap.	.45
Levitys sakset Sandvik tekoa, kap.	1.50

COCHRANE-DUNLOP HARDWARE LIMITED
Durham St. — Sudbury, Ont.

BALTIC AMERIKAN LINJA
Suomalaiset käyttävät nykyään tätä linjaa omaisiansa Canadaan tuottaessa sillä
LAIVAT OVAT HYVÄT — PILETIT HALVAT — JA PALVELUS ENSILUOKKAINEN
KOLMANNEN LUOKAN PILETTI SUOMESTA CANADAAN MAKSAA AINOASTAAN
$118.00

PURJEHDUKSET:

KÖPENHAMINASTA:		NEW YORKISTA:
Maalisk. 14 p.	"ESTONIA"	Maalisk. 30 p.
Huhtik. 1 p.	"LITUANIA"	Huhtik. 17 p.
Huhtik. 17 p.	"ESTONIA"	Toukok. 2 p.
Toukok. 9 p.	"LITUANIA"	Toukok. 29 p.
Toukok. 23 p.	"ESTONIA"	Kesäk. 16 p.
Kesäk. 15 p.	"LITUANIA"	Kesäk. 30 p.
Heinäk. 4 p.	"ESTONIA"	Heinäk. 21 p.

Kaikki laivat poikkeavat länteen tullessa Halifaxissa.

Suomeen mennessänne matkustakaa New Yorkin kautta ja käyttäkää BALTIC AMERIKAN LINJAA
HUOM.! ERITTÄIN HALVAT HINNAT

Kolmas Luokka		Tourist Third Cabin (ent. toinen luokka)	
New Yorkista Suomeen	$106.50	New Yorkista Suomeen	$121.50
Meno- ja paluupiletti	$180.00	Meno- ja paluupiletti	$202.50

"Tyytyväiset suomalaiset matkustajat kehoittavat kansalaisiaan käyttämään BALTIC AMERIKAN LINJAA"
Lähempiä tietoja antaa lähin paikallisasiamies tahi:
Baltic American Line, 290 St. James Street, MONTREAL, QUE.
J. V. Kannasto, Box 69, SUDBURY, ONT.

Matkustakaa
Skandinavian-Amerikan Linjalla
POHJOISMAIDEN SUURIN JA VANHIN LINJA
Suuret ja suositut valtamerilaivamme purjehtivat

Kööpenhaminasta:	Laiva:	New Yorkista
Helmik. 15 p.	United States	Maalisk. 3 p.
Helmik. 22 p. 1928	Hellig Olav	Maalisk. 10 p.
Helmik. 29 p. 1928	Oscar II	Maalisk. 17 p.

SUURI HENKILÖKOHTAISESTI JOHDETTU
HUVIMATKA MONTREALISTA SUOMEEN SAAKKA
MUKAVALLA JA SUOSITULLA VALTAMERILAIVALLA
«HELLIG OLAV»
joka lähtee
Halifaxista maaliskuun 12 p:nä klo 10 ap.
(Norjan kautta)
Huviretken osanottajat lähtevät Montrealista Canadian National junalla maalisk. 10 p. klo 7 ip. Linjan oma suomalainen edustaja, N. Th. Wikeström, seuraa mukana Montrealista Suomeen saakka, ja hän tulee matkakokemuksiensa kautta pitämään parhaan huolen kaikista matkalla.
Seuraava purjehdus suoraan Halifaxista:
"UNITED STATES" Huhtikuun 9 p:nä
Kolmannen luokan alimmat hinnat:
Suomeen ....$108.50 Suomesta $120.00
Edestakainen piletti $183.00
(Canadan vero $5:—lisänä).
Jos ilmoitatte allamainitulla osoitteella koska ja millä junalla te saavutte Montrealiin, niin lähetämme linjan suomalaisen edustajan ottamaan Teitä vastaan asemalle ja autamme Teitä maksutta ja mielihyvällä kaikissa matkaa koskevissa asioissa ja annamme johdatusta passi- ja leimausanomuksiin nähden j.n.e.
Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tai kirjoittakaa suoraan meille osoitteella:
SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET — MONTREAL, QUEBEC
Scandinavian-American Line, 461 Main St. Winnipeg, Man.
Scandinavian-American Line, 1321 Fourth Ave., Seattle, Wash.
J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

Sandvik
SAHOJA
VAATIKAA OIKEAA — Luotettava "Kala ja Koukku" laatu

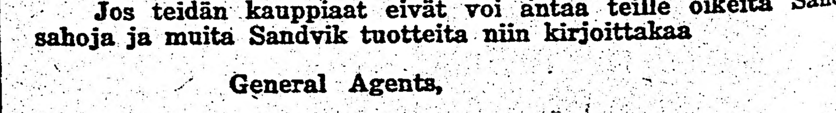

No. 129 — 1 tuuma leveä
No. 132 — 1 3/8 tuum. leveä
Ylläoleva kuva näyttää parannetun mallin, jossa on erikoisen leveät hampaan välit. Ensimäinen lähetys näitä sahoja tulee Ontarioon myytäväksi elokuun puolivälissä.
Jos teidän kauppiaat eivät voi antaa teille oikeita Sandvik sahoja ja muita Sandvik tuotteita niin kirjoittakaa
General Agents,
SANDVIK CANADIAN LIMITED
20 ST NICHOLAS ST MONTREAL P.Q.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?